

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy héra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy héra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Regény sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, december 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Veséreszik: Szédelgő ügynökségek.

A képviselőház ülése.

A kivándorlás ellen.

A búrok mozognak.

Mikor a segédjegyző huszárkáplár.

A Kölcsey-egyesület zsúrja.

Állatorvosok — államhivatalnokok.

Szív és korona.

Apagyilkossággal gyanúsítva.

Tárcza: Ne hagyjuk el egymást. Irta: Vértesi Arnold.

Regény-Csarnok: A szürke asszony. Irta: Sudermann H. Fordította: Hellerné-Oláh Margit.

Szédelgő ügynökségek.

Budapest, december 18.

A ki csak kissé is figyelemmel kíséri a magyar kivándorlások statisztikáját, az valóban elszomorító adatokat fog találni a száraz számok között, amelyek élő lényekké változnak át szemünk előtt. Élő lényekké, a kik sirnak, jajgatnak, panaszkodnak, hogy nem tudnak megélni a mi szép Magyarországon és keserűséggel szívkövekben, szemrehányással ajkukon hagyják el szülőföldjüket, hogy idegen földön keressenek megélhetést és új hazát. Ezt a dolgot szépitni nem lehet. Ez sajnos így van. Minden hatósági ellenőrzés, intelem és tanítás dacára évről-évre emelkedik azok száma, a kik családjikkal kivándorolnak az országból. Ez még hagyján, ha csak azokról volna szó, a kik önszántukból, a maguk és családjuk vélt érdekében kelnek utra messze tengeren át, de még elszomorítóbb ennél, hogy e kivándorlók

tulnyomó részét lelketlen, pénzsovár szédelgési ügynökök csábitják ki az országból.

Ezek ellen a sehonnaiak ellen megvédeni az együgyű, hiszékeny népet a kormány minden jóakarátával, intézkedéseivel sem lehetett eddigé. Csak a napokban járta be a lapokat a mármarosai kivándorlások híre. Százával csábitották el őket azok az ágensek, akik a busás vérdíjért vállalkoznak a szegény emberek tönkretetésére. És hasztalan volt a főispánnak, az alispánnak és a hatóságoknak minden közbenjárása, fáradozása és kártérítési ígérete, a kivándorlókból visszatartani senkit sem lehetett.

Kétségtelen, hogy miután nem tekintve az állami érdekeket, csupán maguknak a kivándorlóknak a sorsát, a mely rendszerint a csalódás a teljes tönk és a nyomor kétségtelen, hogy itt tenni kellett valamit. Mindenesetre hathatósabb eszközökhöz kellett fordulni az eddigieknél, hogy megmentsünk honfiakat az országnak és önmaguknak.

Az ezen bajok orvoslása iránti teendők felől a kormányelnök legutóbbi kijelentése, melyet az országházban tett, ad némi felvilágosítást. E terv abban áll, hogy a kormány hatósági ellenőrzés alatt álló kivándorlási ügynökséget szervez a szédelgő ügynökségek ellensúlyozására.

Mit jelent ez? Jelenti először azt, hogy a kivándorlásokat ezután az eddiginél sokkal hathatósabban lehet ellenőrizni. Jelenti azt, hogy a kivándorlást csak a legritkább és a legnyomósabb körülmények között fogják megengedni és jelenti végül azt,

hogy az ügynökségek maguk érintkezvén a munkásanyagot rekviráló külföldi vállalatokkal, a szédelgőket kiszorítják és ezzel lehetővé teszik azt, hogy a hatóságok gyorsabban és könnyebben végezhesenek e csalószövetkezettel, mint eddig.

Ha ezek mellett tekintetbe vesszük a kereskedelmi miniszternek épen tegnap általános megalégedéssel elfogadott javaslatát, mely az inséges munkásokon lesz hivatva segíteni, úgy konstatálnunk kell, hogy a kormánynak figyelme az országnak és a polgároknak érdekeire is kiterjed. Kívánjuk, hogy a jóakarát, mely ez irányban nyilvánul, sikerre is vezessen.

Saturnus.

POLITIKAI HIREK.

Uj néppárti jelölt. Sopronból táviratozzák lapunknak: Toll Endre apátplébános, a néppárt jelöltje, ma este visszalépett. Helyébe ugyancsak néppárti programmal Talos István dr. ügyvéd fogadta el a jelöltet. A szabadelpvűpárt Degen Gusztávot jelölte.

A horvát tartománygyűlés. A horvát tartománygyűlés ma folytatta a vallási és közoktatásügyi kiadások tárgyalását. Brestyenszky a felekezeteknek egymáshoz való viszonyát tette szóvá és a konkordátum visszaállítását követelte. Frank a közoktatásügygel foglalkozott. A bán felszólalása után a kiadások tárgyalását az ötödik czimig folytatták. Napirend előtt Bauer képviselőnek a horvát hivatalos nyelv megsértésére vonatkozó indítványát a belügyi bizottsághoz utasították.

TÁRCZA.

Ne hagyjuk el egymást.

Irta: Vértesi Arnold.

Ugyan édes barátom, hát elhagyna engem? — szolt ő nagysága Rátóty Dénes királyi tanácsos és tanfelügyelő ur, az ő segéd-tanfelügyelőjéhez, Tipka Lukácshoz.

Isten tudja hányadszor szolt már így ő nagysága az ő „kedves barátjához“, mert egy idő óta nagyon fészkelődik ez az ember. A mint valami tanfelügyelői állás megüresedik, mindjárt folyamodni akar. Nyilván a felesége bizgatja: az az asszony olyan nyugtalan természetű, kevesli, hogy még most is csak segéd-tanfelügyelő az ura, pedig már majd husz éve szolgál.

De ő nagysága eddig minden asszonyi praktikán győzedelmeskedett. Mikor az évek hosszú sorát emlegette, melyeket együtt töltöttek, a közös munkát a népnevelés szent ügyének szolgálatában, a fontos teendőket, melyek még reájuk várnak ebben a megyében, olyankor Tipka Lukács mindig megadta magát. Főképp ha ő nagysága olyan érzékenyen megszorította a kezét:

— Ne hagyjuk mi már el egymást, kedves kolléga, ha oly sokáig együtt huzzuk az igát.

Huzni ugyan csak Tipka Lukács huzta azt az igát, a tanfelügyelő ur minden munkát az ő nyakába szótt; ő nagysága csupán ünnepek alkalmakkor szerepelt, gyűléseken, főispáni ebédeken s a király születésnapján, a mikor még képviselő-korából fennmaradt pompás diszruhájában fényvel képviselte a magyar tanügyet.

De Tipka Lukácsnak sohasem jutott eszébe e miatt panaszkodni, győzte ő a munkát kettőjük helyett is; csak az asszony zúgolódott otthon:

— No te gyámoltalan, nem is vagy te egyébre való, csak teherhordó állatrak. Más uraskodik, te meg kinlódol.

Hiába próbálja megnyugtani az ura hogy:

— Majd ránk kerül a sor miránk is, lelkem.

— Majd soha napján! morog az asszony. — Az a vén svihák mindig kiszurja a szemedet, hogy így lesz meg úgy lesz. Csak hiteget, csak bolondít.

A becsületes embernek rosszul esik, hogy így beszél az asszony az ő főnökéről.

— Bezzeg jó volt akkor, ugy-e, mikor ezt a hivatalt kaptuk? — figyelmezteti a feleségét.

Mert Rátóty Dénesnek köszönheti az a protezsálta be ide maga mellé Tipka Lukácsot, és Tipka Lukács soha sem fogja elfelejteni, hogy mennyi hálaival tartozik ő nagyságának.

— Bizony ha azt a hivatalt nem kapjuk, Isten tudja, mikor kelhetünk volna össze.

De az asszony már nem igen akar emlékezni. No bizony. Ha ezt nem, hát kaptunk volna mást. Aztán férjhez mehetett volna ő amugy is, lett volna neki más kéréje is, külön szerencséje.

— Igaz, igaz lelkem, — csititgatta Tipka Lukács. — de leszünk mi még jobb módban is. Az öreg ur most már igazán nyugalomba megy. Ma is mondta.

Az asszony nem hiszi. Dehogy megy az, mig agyon nem verik. Jobb lenne más vármegye, mint itt várni, mig egyszer azt a vén pohost igazán elviszi a halál.

Tipka Lukács tiltakozik. Isten ments, hogy a jótévőjének a halálát kívánja; most azonban már maga is úgy véli, itt volna az ideje hogy ő nagysága nyugalomba menjen, vagy ne akadályozza őt, hogy máshová folyamodjék. Maholnap megöregszik ő is és az embernek családja is van, méltóztatik tudni...

Nagyon nehezen tördeli a szót, mikor előhozakodik vele, még a szemét is lesütö, mintha szégyelni való volna, hogy már megint nyugtalanodik.

Rátóty Dénes összeráncolta a szemöldökét:

— De édes barátom uram, nem értem önt. Hová kívánkozik ilyen szép vármegyéből, a saját szülőföldjéről? Mikor itt egészen bizonyo s

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 18.

A karácsonyi ünnepek előtt utolsó ülésre gyűlt össze a Ház. Sokan eljöttek, holott mindenki tudta, hogy az ülés rövid lesz és érdekes felszólalások alig várhatók. De mindenkinek jól esik ilyenkor, ha jó kívánságokat oszthat és kaphat, aztán sokan gondoltak arra is, hátha az utolsó karácsony ez, a melyen még mint honatya ünnepel. Ki kell venni az utolsó ünnep örömeit.

A folyosókon mindenütt bucsuzkodó képviselők jártak, a legtöbben pedig egy sarok szoba felé húzódtak; a pénztárszoba irányában. A januári fizetésből sok karácsonyi ajándéknak kell kifutnia. Még egy-egy elkészült küldöttség is jelentkezett, aztán 12 óra felé már minden csendes volt az egész képviselőházban és környékén . . .

Bent a teremben pedig szintén gyorsan végeztek a napirenddel. Csupán *Csávolszky* szólt élesebben a miniszterek és különösen a király személye körüli miniszter ellen. *Széchenyi Gyula* gróf aztán csakugyan felállott — élénk várakozások közepette. A kik nagy beszédet vártak tőle, azok csalódtak, de a kik őszinteséget kívántak, azok óhaját teljesítette.

Az elegáns miniszter röviden és nyugodtan, általános tetszés között jelentette ki, hogy mindig szókimondó ember volt és kötelességét teljesíti.

Még *Buzáth* unlatta a Házat általános figyelmetlenség között egy jelentéktelen interpellációval, aztán az elnök boldog ünnepeket kívánt és ezzel az elnök éltetésével véget ért az ünnepek előtti utolsó ülés.

Részletes tudósításunk a következő:

A kisebb tárczák költségvetése.

Elnök: Dániel Gábor.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, *Széchenyi Gyula* gróf, *Plósz Sándor*, *Darányi Ignác*, és *Cseh Ervin* miniszterek.

A múlt ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Széll Kálmán miniszterelnök betérjeszti a harmadik negyed tulkiadásairól szóló jelentést. A Ház harmadszori olvasásban is elfogadta az inséges munkák fedezéséről szóló törvényjavaslatot.

Folytatják a kisebb tárczák költségvetésének tárgyalását.

Az átmeneti kiadásoknál

hogy már rövid idő múlva beülhet az én helyembe.

A napokban is beszéltem erről a főispán urral. Itt tisztelik, becsülik barátom uramat, ismerik az érdemeit. A miniszterium is tudja, hogy ön milyen kiváló munkaerő. Egészen bizonyos, hogy ön lesz az utódom. Kár volna el mennie.

Igy nyugtatja meg újra ő nagysága szép szavakkal az ő munkatársát; sejtí azonban, hogy tovább már nem igen lehet ezt folytatni. Azt az embert addig bizgatja a felesége, hogy folyamodni fog valahová tanfelügyelőségért, ki nevezik s ő nagyságának majd ide küldenek a nyakára valami új embert, valami fiatal embert, a kivel meggyülik a baja.

Most minden olyan szép kerékvágásban, megy, ez a *Tipka* elvégez minden dolgot, ha valahol valami rendetlenség van, azt elsimítja, ő nagyságának semmi dolga, — semmi gondja.

De jöjjön csak ide valami hetyke fiatal ember, a ki okoskodni fog, papokkal, szolgabírákkal összevész és megunja azt, hogy a főnökének a dolgát is ő végezze. Jaj, mennyi bosszuság, mennyi fáradság vár majd ő nagyságára.

Akkor igazán meg kell szökní, igazán nyugalomra kell menni; pedig ő nagysága ugyan mondogatja, de eszéágában sincs, hogy még egyhamar nyugalomba menjen. Még vagy öt

Lakatos Miklós a 48—49-iki honvédek számára nagyobb segélyezést kíván. Tapasztalta a miniszterelnök jóindulatát a honvédek iránt s ezért köszönetet mond. Igen sok öreg honvéd van, a kiknek napi 20 fillérből kell megélniök. **Bánffy** sokszor kérte, hogy hathatósabban segítsen a honvédeken, azt felelte, hogy a király már nem akarja a honvédeket segíteni. Ezt nem hiszi. Ez csak azt bizonyítja, hogy **Bánffy** milyen sovén volt. (Derűtség.) Határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint a 48-as honvédeket nagyobb segélyezésben kell részesíteni (Helyeslés szélbalról.)

Kossuth Ferencz a kegyelet nevében cselekszik, amiódon nemcsak hozzájárul a Lakatos javaslatához, de maga is kéri a miniszterelnököt, hogy azoknak a dicső honvédeknek, akik oly önzetlenül a tiszta hazaszeretet lelkesedésével vezetve fogtak fegyvert a hazáért és nemzetért, ne kelljen koldulniök, hanem végnapjaikat anyagi gond nélkül tölthessék el. (Helyeslés a szélbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: A királynak az a ténye, hogy a koronázási ajándékot 48-as honvédeknek adományozta, fényesen bizonyítja, miként gondolkodik a felséges ur a honvédekről. A honvédek segélyezésére szánt összegek évről-évre szaporodnak s a maga részéről mindent elkövet, hogy a honvédek szükségét ne szenvedjenek. A jelentkezéseket is meghosszabbította s a lehetőség határában belől megtesz mindent érdekében. (Élénk helyeslés.)

Madarász József: Többet kell tenni! A tételt elfogadták.

A felség körüli miniszter.

Következett a király személye körüli miniszterium költ. égvetésének tárgyalása.

Csávolszky Lajos: A minisztereknek és első sorban a miniszterelnöknek és a felség körüli miniszternek főkötelessége volna az érzelmeik közösségét ápolni király és nemzet között. Ez azonban nem történik meg, legalább nem úgy, mint kellene. Pedig 1867-ben jól indult minden. A honvédeknek juttatott adományozást folytatni kellett volna abban a szellemben, a melyben az a nevezetes dolog történt. Folytatódni kellett volna az *aradi honvédszobornál* és a *Kossuth Lajos* hamvainak hazaszállításakor . . .

Rakovszky István: *Bánffy* megszökött akkor.

Csávolszky: Folytatódni kellett volna akként, hogy a királynak mindenütt ott kellett volna lennie. (Helyeslés a szélbalon.) De a király idegen emberekkel van körülveve, akik nem értik a magyar kivánságokat és a magyarokkal együtt nem érezhetnek. Őszinte, bátor, szókimondó államférfiakra van szükségünk, olyanokra, a kik megmagyarazzák a királynak, hogy a *Rákóczy* hamvainak hazaszállítására, a *Kossuth* temetésére, *Mátyás király* szobra mind olyan érzéssel jár együtt, mint a mily érzéssel

hat évet szeretne kihuzni. No Isten segítségével talán tízet is.

Miért ne? Jó friss erdőben van, nincs még hatvan éves sem s főképp ha valami ünnepélyes banketen kissé bepezsgöztek, szinte egészen fiatal legénynek érzi magát.

Igaz, hogy az a tanfelügyelői fizetés czudarul szűk ilyen gavallér embernek; de hát mit csináljon, akinek a vagyona már husz évvel ezelőtt eluszott a haza szolgálatában képviselőválasztásokra. A semminél mégis csak jobb ez is. Aztán a plébánosok traktálják az embert, a merre megy; a többit elvégzi a *Tipka*. Legfeljebb még egy lelkesítő beszédet intéz ő nagysága az egybegyűlt tanítókhoz.

Mer: ő nagysága igen buzgó ferfi, csak az irka-firkát nem szereti, meg azt a holmi egyebet, ami azzal jár. *Tipka* éppen neki való segédtanfelügyelő, az elintézi az aktákat, ő nagyságának csak alá kell írni a nevét.

Fél, hogy soha sem kap többé ilyen derék ember, ha ezt elveszti. Sajnálja, hogy egyszermászor nagyon is dicsérte ezt a *Tipkát* a miniszteriumban, meg itthon a főispán előtt is. Nem kellett volna.

Lám ez is, baj, ha az ember jószívű. Azt kellett volna mondani:

— Haszontalan, lusta, korbély semmire sem lehet használni.

Persze, hogy azt kellett volna mondani. Akkor nem lesz belőle tanfelügyelő, nem

szerette a magyar ember *Erzsébet királynét* s a mily őszintén siralja halálát és mely érzésből fog fakadni az a kegyelet, a melylyel — minél később — szobrot fog állítani a magyar nemzet *Ferencz József királynak*. (Élénk tetszés a szélbalon.) Mivé lett Németország 33 év óta, mert a német nemzet aspirációit a dinasztia megértette és minővé kellett volna lenni Magyarországnak, ha 33 év óta a nemzeti aspirációk kielégítést nyertek volna? Mert nincsenek olyan államférfiaink, a kik ezt fent megértették volna. Nem fogadja el a tételt. (Helyeslés a szélbalon.)

Molnár Antal jegyző olvassa a tétéleket.

Széchenyi Gyula gróf. (feláll.)

Felkiáltások: Halljuk! Halljuk!

Széchenyi Gyula gróf. Ha valami arra az állásra képesített, a melynéi fogva azt elfoglaltam, akkor épen az a tulajdonságom volt az, hogy mindig őszinte, szókimondó ember voltam és vagyok. (Általános helyeslés.) És kötelességemet mindig teljesítem. (Helyeslés.)

A tételt megszavazták.

A horvát miniszterium költségvetésénél vita nem volt.

Elnök: Javasolja, hogy a Ház január 15-ig ülést ne tartson. (Helyeslés.)

A mai ülés jegyzőkönyvét hitelesítették.

Interpelláció.

Buzáth Ferencz egy zalavármegyei tanító hátralekös fizetésének behajtása tárgyában interpellálja a kormányt.

Az interpellációt kiadták az illető miniszternek.

Az elnök boldog ünnepeket kíván a Ház tagjainak.

Felkiáltások: Éljen az elnök!

És ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A kínai háború.

London, decz. 18. A *Daily News*-nak jelentik Sanghaiból tegnapi keletkezett táviratból, hogy a kínai udvar elhatározta, hogy addig nem tér vissza Pekingbe, míg a békét meg nem kötik.

Washington, decz. 18. *Hay* külügyminiszter *Conger* pekingi követnek táviratilag néhány instrukciót küldött, a melyek elhárítják azokat az akadályokat, a melyek *Congert* eddig még meggátolták abban, hogy a Kinához intézendő jegyzéket aláírja. Most már valószínűleg valamennyi követ, az angol is, azonnal alá fogja írni a jegyzéket.

viszik el innen. Most azonban már nagy a baj. Mikor fölmege a miniszteriumba *Rátóty Dénes*, az osztályvezetője, a miniszteri tanácsos, ki valamikor képviselőtársa volt, azzal fogadja:

— Jó, hogy éppen jössz. Azt a te embereket akarnánk kinevezni tanfelügyelőnek *Zólyomba*. Megmondhatod neki, ha haza mégysz, hogy folyamodjék.

*Rátóty Dénes*nek még a lélekzete is elállt. Ihol ni, már viszik *Tipka Lukácsot*. A miniszteri tanácsos ur előbb egy kis információt szeretne.

— Tudod, csak úgy bizalmasan. Nincs annak az embernek valami rejtett hibája?

Rátóty Dénes ötöl-hatol. No, a mi azt illeti, valami különös hibája . . . nem mondhatni . . . ha csak nem hogy éppen egy kicsit.

— Mit? Mit? — sürgeti a miniszteri tanácsos ur.

— Szeret inni.

— Nagy hiba, öreg hiba.

— No nem úgy értem, hogy társaságban, nyilvánosan . . . nem, világért sem . . . csak ugy otthon magában . . .

— Annál rosszabb. Az ilyen részeges ember a legcsunyább. Az illet nem lehet megtérni a tanügy élén. — *Micsoda* példa ez a tanítóknak!

Rátóty Dénes most már megijedt, hogy azt a szegény embert még elcsapják s mentegetni kezdte:

A meggyilkolt orvos.

Athén, decz. 18. A kamara mai ülésén Dragumisz képviselő szóba hozta, hogy Szalonikiban bolgár alattvalók meggyilkoltak egy Szakkelarou nevű görög orvost. Elítéli a bolgárok politikáját és azt kéri a kormánytól, milyen lépéseket tett ebben az ügyben. A külügyminiszter azt válaszolta, hogy komoly előterjesztéseket tett a portánál, a meggyilkolt családja pedig kártérítést fog követelni.

A kivándorlás ellen.

(Arad főispánja a csanádi püspökhöz.)

Arad, december 18.

Dessewffy Sándor csanádi püspök legutóbbi körlevelében a kivándorlás kérdésével is foglalkozik s ennek kapcsán a következőket írja:

Arad vármegye és Arad város főispánjának az ország több helyén támadt kivándorlási mozgalom megakadályozása tárgyában hozzám intézett megkeresését alább egész terjedelemben közlöm, mivel nemcsak a napilapok, hanem egyes papjaim közléseiből is tudomásom van arról, hogy egyházmegyém több helyén ezen kivándorlási mozgalom szintén észlelhető s ezért az alábbi sorok üdvösen felhasználhatók ezen mozgalom meggátlására a népek alkalomadtán leendő felvilágosításával.

Nem kétekedem, hogy nagyontisztelendő Papságom ugy ezen mozgalom megakadályozásában, mint kivált az azt előidéző okok elhárításában a közigazgatási hatóságokat mindenkor szívesen támogatja.

Arad vármegye és Arad szabad királyi város főispánjától. 1271/1900. szám. — Főtisztelendő Nagyméltóságú Püspök! Kegyelmes Uram! Azon elv által vezéreltetve, hogy az ország népességét fenyegető veszélyek elleni védekezésben a különböző hatóságok és azok vezetőinek együttes közreműködése nemcsak kívánatos, hanem az elérendő cél érdekében föltétlenül szükséges is és tudva azt, hogy Nagyméltóságodnak a nép baja iránt fogékony érzelme az ezen bajok elháríthatása érdekében mindenkor megtalálja a teendő intézkedések útját és módját: bátorkodom Nagyméltóságod nagybecsű figyelmét, egy a népet s ezzel államunk jólétét fenyegető veszélyre felhívni s azon veszély elhárítására szíves támogatását tisztelettel kérni.

Nagyméltóságod figyelmét bizonyára nem kerülte el azon, ugy politikai, mint nemzetgazdasági szempontból felette sajnálatos körülmény,

hogy az ország egyes vidékeinek lakossága mind nagyobb számban, sőt tömegesen hagyja el hazáját.

Nem tagadható, hogy ezen baj gyökeresen csak helyes közigazgatási és közigazgatási intézkedésekkel orvosolható, de az ily intézkedések tetemes költséggel járnak s ezért hamarosan életbe nem léptethetők s különben is csak hosszabb idő múlva mutathatnak fel nagyobb eredményt.

Addig is, míg az intézkedések ily irányban megtehetőek lesznek, a közigazgatási hatóságok nem zárkoznak el azon feladatuk elől, hogy a kivándorlást a rendelkezésükre álló törvényes eszközök igénybe vételével némileg korlátozzák s az abból származó hátrányokat lehetőleg enyhítsék.

A kivándorlási mozgalmaknak különböző okai lehetnek, de legveszedelmesebb ezek között az, melyeket nyereszkedési célból mesterségesen idéznek elő.

Tudvalevő, hogy külföldi tengeri gőzhajózási vállalatok a végből, hogy a kivándorlók szállításából minél több anyagi hasznuk legyen, — ugyszintén azoknak külföldön levő ügynökei — igyekeznek hazánkban is egyes egyéneket megnyerni, kik bizonyos pénzjutalék fejében számukra minél több utast toborzanak. Ezek azután haszonlesésből az amerikai állapotokat nézés színeiben festvén le: a tájékozatlan népet könnyen kivándorlásra csábítják.

Az említett vállalatok és ügynökeik azonkívül nagy számmal küldenek szét nyomtatványokat, melyekben a lakosokat az amerikai gazdasági viszonyok magasztalásával a kiutazásra csábítják, egyszersmind az utazásra, sőt a hatóságok és az utlevél-szabályok kijátszására vonatkozó tanításokat is adnak.

Az ily nyomtatványok a hazai postaszállítástól ki vannak ugyan tiltva, de az országban elárasztva levő nyomtatványok nagy számából azt kell következtetni, hogy azok a postahivatalok figyelmét elkerülik. Tapasztaltatott, hogy az ily nyomtatványok gyakran a községi bírák, tanítók és korcsmárosok czimére küldetnek, mivel ezek a községi lakosokkal sűrűbb érintkezésben vannak.

Az észak-amerikai Egyesült-Államok a bevándorlás tekintetében bizonyos korlátozásokat léptettek életbe, nevezetesen oly egyének, kik valamely munka teljesítésére előzetesen kötött szerződés, vagy szóbeli egyezmény folytán vállalkoztak, továbbá a teljesen vagyontalanok és kik bizonyos betegségben szenvedtek, partra sem szállhatnak, hanem Európába visszashállítatnak. Hivatalos jelentések szerint ily esetek a szigorú vegrehajtásnál fogva igen gyakran fordulnak elő. Az ily visszautasított egyének azután az elutazáshoz még meglevő kevés vagyonukat is teljesen elkölve és a lelketlen ügynökök által is kifosztva, többnyire a kül-

földi osztrák-magyar konzulátusok által nyújtott előlegek segítségével a legnagyobb nyomorban érkeznek vissza hazájukba.

De azoknak is, kik szerencsésen partra szállottak, különösen kezdetben nagy nehézségekkel kell küzdeniök és sokan csakhamar belátják csalódásukat.

A san-paoloi osztrák-magyar konzul a közös külügyminiszter urhoz intézett jelentésében valóban megrendítő képét adja azon állapotnak, melybe a Braziliába, különösen annak San-Paolo tartományába kivándoroltak jutottak.

Ezen szerencsétlenek a „Ligure Americana“ vagy „Ligure Braziliana“ nevezetű olasz hajózási vállalat lelketlen ügynökei által azon hazug ígérettel, hogy ott az államtól földeket, nagyobb mennyiségű szarvasmarhát s más házi állatokat, jelentékeny mennyiségű szerszámokat stb. fognak kapni, elcsábítván, csak megérkezésükkor tudták meg, hogy sem földet, sem a többi ígért kedvezményt egyáltalán nem kapják meg, hanem legfeljebb mint napszamosoknak kell a kávéültetvényeket dolgozniök, de még ilyen napszámhoz sem igen tudtak jutni, — látva csalódásukat a szerencsétlen kivándorlottak, azonnal haza kívánnak térni és összetett kézzel kéri a konzult, hogy azonnal szállíttassa őket haza. A konzulnak ezen kérelem teljesítése azonban módjában nem állván, egy részük kénytelen volt napszámba állani. A szokatlan életmód és éghajlat mellett azonban, mihez még a nyelvbeli nehézségek járulnak, azt eredményezte, hogy ezen bevándorlottak teljesen elzüllettek, mindenükből kifosztva, éhezve és rongyosan, kisebb-nagyobb csoportokban kóborolnak az ország belsejében, a nők erkölcsstelen életmódra adják magukat, gyermekeiket elhagyják, kiket azután az ültetvényesek vesznek magukhoz, hogy belőlük olcsó munkaerőt nyerjenek.

Ily körülmények között az államkormányra és a hatóságokra azon feladat hárul, hogy a magyar állampolgárokat, kik minden felvilágosítás és lebeszélés dacára, a csalfa ígéretek elvakítva, Braziliába vagy más délamerikai államba, melyben a viszonyok, vett értesítés szerint, szintén ilyen kedvezőtlenek, kivándorolni készülnek s így előreláthatólag biztos romlásnak néznek eléje, ettől minden rendelkezésre álló törvényes eszközzel visszatartsák.

Czélszerűnek mutatkozik ennél fogva, hogy oly helyeken, hol kivándorlási mozgalom már észleltetett, vagy az ilyen mozgalmak előzetes ellensúlyozása végett már előbb is, a lakosság a kivándorlással járó nehézségekre és veszélyekre minden felhasználható módon komolyan figyelmeztessék és személyes érintkezés közben kellőleg felvilágosíttassék, a kivándorolni készülőket szándékuktól eltéríttessenek és a kivándorlásra csábító nyomtatványok, különösen pedig a „Ligure Americana“ nevű vállalat hirdetései terjesztése minden eszközzel meggátoltassék.

Az előadott s hiteles hivatalos adatokkal támogatott körülmények eléggé igazolják, hogy az ország egyes részein megindult és mesterségesen szított kivándorlási mozgalom által az ország lakosságának jóléte s ezzel az állam ereje is komolyan veszélyeztetik.

Habár a kormányzatomra bizott Aradmegye és Arad szab. kir. város területén eddig kivándorlási mozgalmak nem fordultak elő, de a már más törvényhatóságokban megindult mozgalommal szemben minden megengedett eszközzel védekeznünk kell.

A törvényhatósági és községi közegeket részben kellően utasítottam is, de miután jól tudom azt, hogy az ilyen utasításoknak a kellő eredménye csakis akkor lehet meg, ha annak érdekében minden, a néppel érintkező tényező közrehat, teljes tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, szíveskedjék odahatni, hogy a kormányzatomra bizott törvényhatóságok területén levő római kath. felekezeti lelkész és tanító urak — ott, ahol szükséges — a lakosságot a kivándorlás hátrányaira figyelmeztessék s a kivándorlást előidéző okok elhárításában a közigazgatási hatóságoknak segítségére legyenek.

Midőn Nagyméltóságodat ezen kérelmem teljesítésére ismételtel felkérem, egyuttal már most is arra kérem, hogy ne vegye rossz néven, ha a kormányzatomra bizott törvényhatóságok lakossága érdekében a jövőben több ízben fordulnék Nagyméltóságod támogatásáért.

— No, no, nem történt soha semmi botrány. A kötelességét mindig elvégezte pontosan, nagyon szorgalmas, nem izgága.

— Mindegy. Neked szólnod kellett volna már előbb.

— De kérlek alásan, családos ember, gyermekei vannak.

— Nem mentség. Becsülje meg magát. — Mondd meg neki, hogy ha valami botrányt hallunk, kérhetetlenül fogunk vele bálni.

Kedvetlenül ment haza Rátóthy Dénes. — Nyomta a lelkét, hogy azt a szegény embert így eláztatta. No ezt nem akarta, igazán nem akarta. De mi a menkü lelte azokat a nagyfejúeket, ott a minisztériumban, hogy olyan szörnyű dolgot művelnek, ha valakiről azt monja az ember hogy kicsit iszik?

Mikor pár hónap múlva újra megjelent a minisztériumban Rátóthy Dénes, az osztályvezető miniszteri tanácsos így szólt hozzá:

— No mit csinál az a részeges Tipka? Rátóthy Dénes csak dicséretet mondhatott fölöle, nincs ellene semmi panasz, csöndes, rendes ember.

A miniszteri tanácsos ur azonban nem hitt a javulásban. Az ilyen iszákos emberben előbb vagy utóbb újra kitör a rossz természet.

— Nekem hiába beszélsz. És Tipka Lukács maga is hijába jött föl a folyamodásával, mikor félév múlva Rátóthy Dénest hirtelen jött gutaütés elragadta a tanügy teréről, hol oly bokros érdemeket szerzett.

A miniszteri tanácsos ur nagyon hidegen fogadta a folyamodót s a szegény embert úgy megzavarta a fogadás, hogy alig tudta eldogni, mit akar.

— Sajnálom — szakította félbe méltósága — de nem ígérhetek semmit. Olyan nagy meglepés elére s oly kiváló férfiú után igen meg kell fontolni, hogy kit állítson a kormány.

Még néhány kemény szót akart hozzátenni ő méltósága, meg akarta neki mondani, hogy olyan ember ne fészkelődjék, örüljön, ha el nem csapják a hivatalából; de mégis valami szánalomféle szállta meg ő méltóságát, a mint ott látta maga előtt meggörnyedve ezt az ősbaju gyámoltalan embert s mint hogy panasz sehonnán sem érkezett ellene, hát ő méltósága is szemet hunyt és csak annyit jegyzett meg: reméli, hogy ezután sem fog panaszt hallani a segédtanfelügyelő ur ellen.

Tipka Lukács örült, hogy elkotródhatott. Az államtitkár urnál már nem is mert alkalmatlankodni s ő exzellenzciájánál, a miniszternél sem jelentkezett audienciára. Minek? Ugy látszik, a minisztériumban nem igen szeretik az öreg embert, ha mozog. Talán előbb kellett volna. Lehet, de most már legjobb lesz csöndesen meghuzódní. Az asszony, az persze morogni fog, de az ugyis mindig morgott, azt már megszokhatta Tipka Lukács.

viszont előre ígervén, hogy Nagyméltóságod megkereséseinek magam is mindenkor készséggel teendek elegend. Fogadja nagyméltóságod kiváló tisztelem nyilváníását. Arad, *Urbán* Iván s. k., főispán.

A búrok mozognak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 18.

Az emberszeretet ünnepe közeledvén, a búrok ismét ütöttek egy jó darabot az angolok s ennek az emberszeretet nevében örül az egész világ, amely Anglia érdekkörén kívül esik. Kódos Albionban nagy az ijedelem és London szomorú karácsonyra készül. Mert ime kiderül, hogy hiába beszéltek, hogy a háború be van fejezve s ennek nagyobb bizonyítékául hiába utaztatták haza *Roberts* lordot, mert a háború befejezve éppen nincsen.

Nagyon furcsa befejezett háború volna az, ahol a diadalmas győzők zászlóalj-számra rakják le a fegyvert a legyőzöttek előtt.

Hogy az angolok dolga odalent a föld másik felén nem úgy áll, ahogy az angolok hirdetik s híresztelni akarják, e legujabb bur győzelem nélkül is tudni lehetett. Az angol hadi jelentések igen értik a módját annak, hogy a meztelen valóságot eltakarhassák, csak hogy a népek másrészt már hozzászórtak ahhoz, hogy az ilyen virágos irálygyakorlatokban olvasni tudjanak a sorok között.

A mai táviratok ismét arról adnak hírt, hogy a búrok erősen szervezkednek s nagyobb csoportokban kezdenek megjelenni, főleg az Oranje partján. Nem lehetetlen, hogy közelébb összeütköznek s a hogy ma a körülmények állnak, — ki tudja, melyik fél lesz a vesztes?

Mai távirataink a következők:

London, december 18.

A *Reuter*-ügynökség jelenti Fokvárosból tegnapi kelettel: Mikor a búrok szombaton az Oranje folyón át Aliwalnorthtól nyugatra benyomultak Fokföldre, fokföldi hegyi pus-kásokra és *Brabant* lovasaira bukkantak, a kik *veszteséggel visszavonultak*.

Fokváros, december 18.

Ideérkezett táviratok szerint egy 700 főnyi bur csapat Aliwalnorthnál *benyomult Fokföldre* és az *Albert-Junction* délre eső Knapdaalig ért.

Bern, december 18.

Manzoni-nak azt a nemzeti tanács 40 tagja által aláírt indítványát, hogy Anglia népénél és parlamentjénél, ugyszintén a többi európai parlamentnél odahassanak, hogy a transzváli kérdést a nemzetközi jog szabályai szerint *választott bíróság* útján döntsék el, a szövetség-tanács visszautasító és az irányadó körök hűvös magatartása miatt *visszavonták*.

London, december 18.

Hivatalosan jelentik, hogy *Milner* kormányzó Johannesburgba készül áttenni lakását. Ezt azonban csak egészsége szempontjából teszi s azért ez az intézkedés nem tartós megoldása annak a kérdésnek, hogy melyik város legyen Transzvál fővárosa.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: *Otthon*, szimű. (Páros bérlet.)
Csütörtök: *Gasparone*, operette. (Páratlan bérlet.)
Péntek: *Bolond*, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: *Bolond*, operette. (Páratlan bérlet.)

* **Feleki Miklós ünnepése.** *Feleki* Miklós, a budapesti Nemzeti Színház veterán tagja, ma teltötte be életének 82-ik esztendejét. Az agg művészt, ki magas kora dacára a legjobb egészségnek örvend, volt pályatársai nagy ünneplésben részesítették. A Nemzeti Színház tagjai testületileg jelentek meg nála és fejezték ki jó kívánságukat.

* **Bölyny József kitüntetése.** Nagyvárad-i lapok jelentése szerint *Nagy Bölyny* József, a kolozsvári nemzeti színház intendánsa azon alkalomból, hogy megvált a kolozsvári színház vezetésétől, a színművészet terén szerzett érdemeiért királyi elismerésben fog részesülni. A kitüntetés a hivatalos lap legközelebbi számában fog megjelenni.

* **Pályázók a debreczeni színházra.** A debreczeni városi színház bérlete másfél év múlva jár csak le, addig szerződés értelmében *Komjáthy* Jánosé s dacára ennek, már is van jelentkező, ki a direktziót át szeretné venni. Mint lapunknak táviratozzák, *Zilahi* Gyula a Nemzeti Színház és *Tapolezai* Dezső, a Vigszínház tagjai ma értesítették Debreczen város hatóságát, hogy a szerződés lejártakor a színházra pályázni fognak.

* **A S.-A.-ujhelyi színház megnyitása.** — mint S.-A.-Ujhelyről írják — az ujonnan átalakított városi színház a budapesti Nemzeti színház művészei és művésznői közreműködésével a jövő január hó 2. és 3. napján fog ünnepélyesen megnyitástani.

* **Szervezkedés.** *Megyeri* Dezső, a kolozsvári Nemzeti Színház új igazgatója, csütörtökön Kolozsvárra megy, hogy a színház jelenlegi tagjait megnyerje társulata számára. E mellett az új igazgató szerződtette *Gyöngyi* Izsót a Vigszínházról, tárgyalásokat folytat *Boros* Endrével, a Magyar Színház tagjával, táviratilag szerződéssel kínálta meg *Pethes* Imrét, a temesvári színtársulat kitűnő tagját. *Megyeri*nek nehéz helyzete van a kolozsvári társulattal szemben, a mely sajnálja, hogy nem *Bölyny* József maradt továbbra is a művezető-igazgató.

* **Sztrájkoló színészek.** A *dortmundi* színház személyzete ma beszüntette az előadásokat. Az adott erre okot, hogy az igazgató nem képes a tagok gázsiját kifizetni.

Mikor a segédjegyző huszárkáplár

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 18.

Laszkováthy Jenő segédjegyző, mint huszárkáplár ismeretséget kötött Budapesten *Rotter* Herminával, egy szép barna zsidólánnyal. Ez az ismeretség csakhamar szerelmi viszonyná fejlődött közöttük. A csinos termetű huszárkáplár, aki már akkor az utolsó évét szolgálta a katonaságnál, házasságot ígért a vagyonos leánynak. Ezen ígérete révén aztán apránként mintegy 2000 frtot kért a leánytól, aki azt megis adta azzal, hogy csak egymáséi lehessenek.

A sors azonban másként határozott. *Laszkováthy*, alig hogy elhagyta a *Ferencz* József loyassági kaszárnyát, hazament *Tenkére* s egészen megfeledkezett régi szerelméről. *Rotter* Hermina leutazott *Tenkére* s ott tudta csak meg, hogy *Laszkováthy* már vőlegény, de nem az övé, hanem egy más leányé. Szerelmében csalódott leány erre csalásért jelentette fel egykori udvarlóját, aki mint segédjegyző működött *Tenkén*.

Ma volt ez ügyben a főtárgyalás *Agorasztó* bíró elnökelete alatt. — A tárgyaláson a vádlott csak annyit ismert be, hogy *Rotter* Herminával még mint katonát kötött ismeretséget s ezen a révén a leány neki mintegy 150 frtot adott kölcsön. Ezzel szemben a panaszos leány tanukra és bizonyítékokra hivatkozva vallotta,

hogy *Laszkováthy* nemcsak hogy házasságot ígért, de még jegygyűrűt is vett neki az eljegyzés symboluma gyanánt. Ő csak mintegy 8 nappal ezelőtt tudta meg, hogy *Laszkováthy* megnősült. Ellvette egy szegény díjnoknak a leányát, csak azért, hogy a leány nagybátyjának — aki szolgabíró — protekciója révén jegyző lehessen.

Majd a pénzügyi oldalait ismertette a *Laszkováthy*val való viszonyának. Minden öt napban küldött neki 50—60 forintot azzal, hogy azt spórolja össze *Laszkováthy*, hogy 1800 forintjuk legyen, amelylyel majd fizetést nyitottak volna. E helyett azonban a vádlott az általa küldött pénzen uraskodni kezdett. Lovat tartott, kerékpárt vett s kosztümöket csináltatott, lumpolt és kártyázott folytonosan.

— *Micsoda* ürügygyel kérte először öntől a pénzt?

— Azt mondta, akkor még katona volt — hogy valami hiány fordult elő, amelyet neki kell megtéríteni. Ha nem tudja, a brigádba kerül s lehullanak a csillagjai.

Rogojda Lászlóné, kazánkovács neje szintén tudja, hogy *Rotter* Hermina többször küldött pénzt *Laszkováthy*nak. Ezeket a küldeményeket mindig ő vitte a postára.

Roykó Gáborné mozdonyfűtő neje szintén igazolja, hogy *Laszkováthy* kapott pénzt *Rotter* Herminától. Egy ízben az ő nevére küldött *Laszkováthy* egy expressz-levelet, amely azonban *Rotter* Herminának volt szánva. Ő felbontotta a levelet s elolvasta. *Laszkováthy* 65 forintot kért abban vizsgadíjra.

— Hogy szólította ebben a levélben *Laszkováthy* *Rotter* Herminát?

— *Drága* Herminám, egyetlen kis feleségem.

A bizonyítási eljárás befejezése után *Herminá* dr. alügyész vádjára a törvényszék *Laszkováthy* Jenő csalás büntetteért 7 havi börtönre és 20 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az összes felek felekeztek.

A Kölcsey-egyesület zsúrja.

(Az utolsó felolvasó-estély.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18

A mai irodalmi-esttel befejezte a Kölcsey-egyesület előadásainak idei ciklusát. S az utolsó est méltó volt az egyesület tekintélyéhez, méltó a célhoz, melyet kitűzött s melyet elérni akar az egyesület a felolvasó-estélyek által. Előkelő és nagyszámú közönség töltötte meg a városháza dísztermében a padokat, egy hely sem maradt üresen.

És a mai estélyen okulhatott a rendezőség. Ha jó műsor van, akkor közönség is van. Mert bizony voltunk felolvasó-estélyen, mikor alig felényi közönség hallgatta a szereplők előadásait. Ma azonban, mikor minden egyes szám vonzó erővel bírt, szüknek bizonyult a nagyterem, kevésnek a hely.

Az első előadó *Bácskay* Béla dr. volt, ki az *idegéletéről* olvasott fel tudományos dolgozatot. A közönség szívesen hallgatta és tanult az előadásból, mely élettani szempontból magyarázta azon jelenségeket, melyeket az agymunkája különböző megnyilatkozásokban hoz létre s a melyeket mi laikus szemekkel nézünk s itélünk meg.

Menszáros Margit, az aradi színtársulat fiatal naivája *Endrődi* Sándor *Visszavárlak* című gyönyörű rapszódiaját szavalta igazi bensőséggel, kellő hanghordozással és színezéssel. Kétszer is meg kellett jelennie a pódiumon a közönség sűrű tapsaira.

Az első zeneszám előadói *Kovács* Ilonka és

Szilágyi Gyula zenetanár voltak. Egy négy kezes darabot játszottak el preczizen, kellő összetanulásban.

Az estély klouja következett ezután. *Mezey* Péter, az aradi színtársulat előkelő művésze kaczagató humorral szavalta el *Sas Ede Csipkerózsá-ját*. A természetes hang, a pompás vérből való humor, amelylyel *Mezey* rendelkezik, frappáns hatást keltett, úgy, hogy a közönség tapsai többször megszakították előadásában. A temérdek taps daczára, melylyel *Mezeyt* a közönség jutalmazta előadásáért, nem lehetett rábírni, hogy egy ráadásal toldja meg szereplését, a sok kihívás daczára hajthatatlan maradt.

Rédei Szidi, a kiváló hangu primadonna *Szilágyi* Gyula zongora kísérete mellett énekelt elragadó bájjal egy dalt, melyet meg kellett toldania magyar nótával. A művésznőt bő tapsban részesítették.

A mai estével aztán bezárultak a Kölcsey-szurok kapui egy évre s a közönség most már a szabad-lyceum előadásain találkozik az ő előadóival. A városháza padsorai pedig ezután csak a komoly városatyák még komolyabb fejtegetéseit fogják hallgatni.

SPORT.

+ Az aradi kerékpárklub holnap, *szerdán* este fél 9 órakor a Hungária-kávész ház külön termében *választmányi ülést* tart, melynek tárgysorozatán a folyóügyek elintézésén kívül a *tikkár lemondása* s a *közgyűlés* napjának meghatározása szerepelnek. E fontos tárgyakra való tekintettel az összes tagok megjelenését kéri az elnökség.

Állatorvosok — államhivatalnokok

(Hatszáznegy kinevezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Az ujesztendő első napján életbe lép az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló törvény.

Amit itt nehezen emészthető kuriális stílusban mondottunk, magyarul egy fontos dolgot jelent, mely főleg az állatorvosokat érdekli. Annyit jelent az új törvény, hogy új esztendő-től fogvást ők mindannyian állami tisztviselők, akik rendes és tisztességes fizetést huznak, amiből becsülettel megélhetnek. Lesz rangjuk, tiszttségük, becsületük s uri jövedelmük.

A hivatalos lap mai száma közli a *hét* m. kir. állategyészegügyi felügyelő és a *hatszáznegy* állami állatorvos kinevezését. A felügyelőket az ország régi fölrzai felosztása szerint osztották be s így történt hogy *Arad* ettől az intézménytől is elesett. De hát mi már az ilyen „elesés“-eket megszoktuk. Minden törvényhatóság élén, az alispán mellett beosztva, működni fog a törvényhatósági állatorvos. Minden főszolgabíró és rendőrkapitány mellé egy-egy állami állatorvos, minden nagyobb állattenyésztő járásban, városban 2—3 állami állatorvos. A most működő állatorvosokat kinevezték állami állatorvosoknak. Nem is volt elegendő pályázó. Többnyire meghagyták a kinevezetteket eddigi helyükön, hol eddig működtek. Körülbelül száz ujonnan kinevezett állatorvost helyeztek csak át más vidékre, ahol eddig nem volt állatorvos.

Az állatorvosokról tehát, örömeire minden igaz emberbarátnak, gondoskodás történt. Nemcsak kenyerek van biztosítva, nemcsak előkelő állásuk és biztos megélhetésük, de gondoskodás történt arról is, hogy kellő módon és arányban osztjanak el az ország minden vidékén, hogy egyik se legyen utjában a másik haladásának, hogy egyik se vegye ki a másik szájából a falatot.

Minden állatorvos, aki csak van Magyarországon, elhelyezést, biztos fizetést, jó helyet, jövedelmező állást kap újévtől kezdve.

Aradmegye és *Arad* szab. kir. város a *temesvári* állategyészegügyi felügyelői körletbe lett beosztva. Ennek vezetője *Mihály* Miklós állategyészegügyi felügyelői czimmel felruházott állami főállatorvos.

A földmivelésügyi miniszter beosztotta 1901. évi január hó 1-én kezdődő hatálylyal *Odray* Antal m. kir. állatorvost *Aradra*, *Arad* vármegyébe és *Arad* szab. kir. városba.

Kinevezte a X. fizetési osztály első fokozatába m. kir. állatorvosokká:

Vargu János városi állatorvost *Aradra*, *Arad* szab. kir. város I. fokú hatóságához;

Engel Ármin aradvárosi állatorvost *Ökörmezőre*, az ökörmezői járáshoz;

Szöke Dezső körállatorvost *Kisjenőre*, a kisjenői járásba; — és

Békeffy Sándor körállatorvost *Mária-Radnára* a radnai járásba.

A XI. fizetési osztály második fokozatába m. kir. állatorvosokká:

Csikesz Gyula körállatorvost *Elekre*, az eleki járásba;

Bakos Károly körállatorvost *Borosjenőre*, a borosjenői járásba;

Kuffner Alajos törvényhatósági állatorvost *Aradra*, az aradi járásba;

Hosszu Vazul körállatorvost *Nagy-Halmágyra*, a nagyhalmágyi járásba;

Juhász Nyutó Pál körállatorvost *Magyar-Pécskára*, a pécskai járásba; — és

Bucsay János körállatorvost *Boros-Sebesre* a borossebesi járásba.

A XI. fizetési osztály harmadik fokozatába m. kir. állatorvosokká:

Martin Miklós körállatorvost *Világosra*, a világi járásba; — és

Bércei Antal körállatorvost *Ternovára*, a ternovai járásba.

Sziv és korona.

(A legmagasabb trón romantikája.)

Arad, december 18.

Az alábbi, nagyon érdekes cikket a *Szegedi Napló*-ból vesszük át, természetesen reá hárítva érte a felelősséget is azért:

Elfogódva, habozó tollal vetjük papírra azon értesítéseket, amelyek ma legelőkelőbb bécsi kézből származtak hozzánk. A legelső magyar ember ragyogó szivromantikája kit ne illette meg, s a legszentségesebb emberi érzelmeknek ilyen nagyszerű megnyilatkozása kit ne tenne meghatottá? . . . A felhős orom, mely idők múltán egészen magában maradt havas tetejével most a költészet aranyvirágával van borítva s rajta a szerelem fényes színei tündökölnék, — ennyi meglepő szín, ennyi páratlan poézis kit ne indítana meg ebben a vásári korban?

A világesemény, mely alakulóban van, ujságírói tolltól még illetlen. Sőt még semmi sem „befejezett dolog“, — nem tudjuk, nem állítjuk, meg fog-e történni majd; ki látna be a legfelsőbb Ur titkos szivredőibe, amelyeknek emberi érzelmek talán még nem is hagyta jóvá az uralkodói fő?

Ezért nem is irunk most állító mondatokat. Azt írjuk meg, amiről legbeavatottabb bécsi körökben titkolózó szájjal suttognak:

— A király házasodik . . . csitt!

Igen, igen, a magas régiók romantikája még nem nyitotta ki utolsó, legszebb,

legcsodálatosabb virágát. *Orth* János regénye, *Seefried* báróék bájos története, *Stefánia* csodás házassága, *Ferencz Ferdinánd* és *Chotek* Zsófia megható egyesülése, mind példa nélkül álló csodálatos virágai voltak az uralkodóház romantikájának, de e romantika lám, még csak most kezd kinyitni a *Viktória Régiát* . . .

. . . Nagy feltűnést keltett, mikor *Schratt* Katalin asszony eltávozott a *Burgszínház* kötelékéből. Ezt követte, amit szintén nagy érdeklődéssel vett tudomásul a világ: *Schratt* asszony fogadtatása a főhercegnőknél. Akik a dolgokkal ösmerősök voltak, tudták, hogy a nagy művésznőhöz az uralkodót másfél évtized óta benső, tiszteletreméltó barátság fűzi s hogy az uralkodónak mennyi szórakozást tudott nyújtani a kiváló nő egyéniségének varázsa, nőiessége és szelleme.

Nemrégiben aztán jött a másik feltűnő dolog. *Schratt* asszony Rómába utazott, egyenesen a pápa színe elé s ez utjában *Trani grófnő*, a király sógoronője is vele tartott.

Sokféleképen magyarázták ezt az utazást udvari körökben, de most már határozottan tudják, hogy *Schratt* asszony *Kiss* Miklóssal (*Kiss* Ernő aradi vértanu unokaöccsével) való házasságának felbontását kéri a pápától. Azt hiszi, meg fogja nyerni, hiszen emlékezetben van még, hogy a pápa gróf *Festetich* Taszilónénak *Hamilton* herceggel való házasságát — bár a házastársaknak törvényes gyermekek is volt — érvénytelennek nyilvánította.

Hogy *Schratt* mért akar válni az urától? azt mondják, a művésznő nagyra-vágyó; a szellemi arisztokrácia elvének nagy hive s oly mértékben bírja az uralkodó rokonszenvét, barátságát, hogy legmerészebb álmaitól sem lehet a jogosultságot megtagadni. S bár *Valéria* főhercegnő, akinek nagy befolyása van királyi édes atyjára, ellenzi is *Schratt* házasságának érvénytelenítését, a dolog már annyira elő van készítve, hogy a művésznő utazásának már csak a formalitások elintézése a föladata.

S ha *Schratt* asszony január 6-ikán visszaérkezik Bécsbe a pápai dispenczióval? . . . A császárvárosból kapott értesülésünk szerint azután nemsokára, talán éppen kikeletkor ki fog nyilni Szent István trónjának legnagyobb romantika virága — az uralkodó morganatikus házassága *Schratt* Katalin asszonynyal . . .

Ki mondhatná ma meg, hogy *Schratt* asszony álma nem fog teljesülni s viszont ki vállalná magára azt, hogy az eseményeknek elébe vágva, világeseményeket jövendőljön?

Az emberi sziv hét sebből vérző kedély, ha hosszú gyász után végre tündöklő fényvel telik meg s egy nagyszerű hangulatban merészen kivirágzik — a bámuló és meghatott világ honnan tudná ezt, hogy ez az ősszel nyiló rózsafa ott a felséges ur kertjében félnék bimbóiból fog-e diadalmas rózsákat teremni?

HIREK.

— A király ajándéka. A Bécsben állomásozó 3-ik számú tiroli császári vadászrezred ritka kitüntetésben részesült. Ő felsége ugyanis az ezrednek életnagyságu arczképét adományozta. A képen, a mely *Vita* festőnek a műve, a király vadászrezredesi egyenruhában van lefestve. Szom-

baton nagy ünnepek keretében adta át a tisztikaszinónak *Ferdinánd* főherceg, az ezred jelenlegi parancsnoka a szép ajándékot.

— **Nyugalmozott miniszteri tanácsos.** A király megengedte, hogy *Kilényi* Hugó kereskedelmi miniszteri tanácsos saját kérelmére végleges nyugalomba helyeztessék s neki sok évi kitünő szolgálataiért elismerése nyilvánították.

— **Viktor Emanuel, osztrák-magyar ezred tulajdonos.** Rómából távirják. Gróf *Pálffy*, a magyar testőrség kapitánya, lovassági tábornok *III. Viktor Emanuelnek* egy kinevezési okmányt hozott, a melyben királyunk őt a 28-ik számú gyalogezred tulajdonosává nevezi ki. Az ezred ugyanaz, a melynek az elhunyt *Umbertó* volt a tulajdonosa.

— **Angol-orosz barátkozás.** Londonból táviratozzák: A Royal Society Club-ban tegnap disztrakoma volt. A vendégek között volt *Tatischev* orosz pénzügyi ügynök, a ki a *Miklós* czárra mondott pohárköszöntőre válaszolva azt mondta, hogy mint az orosz és az angol kereskedővilág közvetítője a legnagyobb örömmel veszi tudomásul az orosz czár iránt nyilvánított rokonszenvet, annál is inkább, mert alkalma nyílik konstatálnia az orosz és az angol kereskedővilág között lassanként kifejlődő szives egyetértés őszinteségét. Ez az egyetértés nem véletlen dolog, sőt tartósan ígérkezik. A beszéd után a czárnak üdvözítő táviratot küldtek, a melyben azt kívánják, hogy felgyógyulása kedvező előjel legyen az oroszország és Anglia közötti viszonyra nézve.

— **A püspök karácsonyi körlevele.** *Desseffy* Sándor csanádi megyés püspök ma adta ki karácsonyi körlevelét. A jubiláris év berekesztéséről szóló püspöki intézkedés így hangzik:

A kegyelmekben gazdag *jubileumi* esztendő néhány nap múlva véget ér, a mult év karácsonya előestéjén Rómában kinyitott szent kapu karácsony előestéjén ismét bezárul. A földkerekségnek minden részéből a hívek nagy sokasága igyekezett a római sz. kapun átlépni, hogy megtisztuljon a bűntől és feltáruljon előtte egy új életnek, az Istennek tetsző élet kapuja. Ezért a mulóban levő esztendőt nemcsak a kegyelmek nagyságát, hanem az azokban részesült hívek sokaságát is tekintve, kegyelmekben gazdagnak mondhatjuk és a mint ezen esztendőt a Szent Lélek segítségül hívása mellett kezdtünk, úgy illik most a vett kegyelmekért, különösen Istennek azon kiváló kegyelméért, hogy Szentséges Atyánkat megtartotta és megerősítette, hogy az egész esztendő fáradságait az egész világ csodálkozására egészszegben szerencsében kiállotta, halát adva, a jubileumi esztendő végét háláadó tisztelettel megünnepelni.

Elrendelem tehát, hogy *karácsony előestéjén*, december 24-én d. u. 3 órakor az egyházmegye minden templomának harangjai egy félórán át meghuzassanak, a Székesegyházban pedig ünnepélyes vecsernye tartassék *Te Deum*-mal egybekötve és külön imával a Szentséges Atyáért.

Egyben közlöm rendelkezéseimet a jelen polgári esztendő utolsó, illetve a jövő esztendő első napjára is. Krisztusban kedves papságom a mult évi körlevelből tudja azt, hogy Szentséges Atyánk legkegyesebb engedelmevel ez év utolsó napján, illetve december hó 31-én éjjel után a Legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele mellett szent mise mondható. Ugyanazért elrendelem, hogy minden anyaegyház templomában ezen *éjjeli sz. mise* december 31-én megtartassék.

Minthogy Szentséges Atyánk között engedelnyében teljes bucsuban részesíti azokat a híveket, kik töredelmesen meggyónván és megáldozván, decz. 31. éjjel és jan. 1. dél között egy órát az Oltáriszentség imáadásával eltöltönek, elrendelem, hogy ezen bucsuról a hívek kellően értesíttessenek és a Legfőbb Oltáriszentség a bucsu elnyerhetése végett január 1-én reggel 6 órától déli 12 óráig imáadásra kitéttessék.

— **Házasság.** *Hauser* Sándor magy. kir. honvédszázados tegnap kötött házasságot a borosjenői állami anyakönyvvezető előtt özv. *Monti* Alajosné szül. *Pikéty* Ilona urnővel. — Tanuk voltak *Solymossy* Lajos báró országgyűlési képviselő és *Institoris* Kálmán, Aradváros főjegyzője.

A polgári házasságot a borosjenői róm. kath. templomban egyháziilag is megáldották.

— **A király egy léghajósnak.** Ő felsége — mint Bécsből táviratozzák — *Kresz* híres léghajósnak 50,000 koronát adott az általa feltalált hadi léghajó tökéletesítésére.

— **A beszállásolások megváltása.** A jövő évben azoknak a háztulajdonosoknak, kik a katonák elszállásolását megváltani akarják, *január hó 15-ig* kell a katonai-ügyosztálynál jelentkezniök.

— **Családi öröm az olasz királynál.** A „Piccolonak” montenegrói értesülése szerint az ifjú olasz királyné örvendetes családi esemény küszöbén áll.

— **A csongrádi választás.** *Dienes* Márton, a csongrádi Kossuth-párti jelölt fogadtatásánál nagy botrányt rendezett a *Hegyi* Antal pártja. A néppárt lapja a következőképen írja meg a vásárnap eseményeit: Nagy tüntetéssé nőtte ki magát a Kossuthék fogadása, mert a vasuti állomáson, amint a vonatról leszálltak, *Hegyi* Antal éltetésével fogadta és kísérte be a Központi szállodáig a közönség. Itt *Faragó* Antal főkortes akart a néphez szólni, de nem hallgatták meg. A zajt nagynehezen *Sinkó* Imre helyettesbíró csillapította le és *Papp* Elek országgyűlési képviselőt meg is hallgatták valamennyire. De mikor beszédében megemlítette, hogy ők is azt akarják, amit a nép jelöltje: *Hegyi* Antal, beszéde a *Hegyi* éltetésében elveszett. Utána *Dienes* Márton már nem birt szóhoz jutni, azért *Bogdán* őrmester 15 lovas zsandárral ugratott a nép közé, hogy szétűzze. E tapintatlanság mód nélkül felbőszítette a közönséget, mert egy gyermeknek a lábát lovaikkal eltörték, egy férfinak pedig fején ejtettek súlyos sebet. Nagyobb vérontásnak *Tasnády* Antal szentesi ügyvéd és választási elnök vette elejét, ki látván a veszedelmet, a zsandárokat tüstént eltávolította. A közönség azonban hevesen felzudult és többé egyik szónokot sem engedte beszélni. Fenyegetőleg zugta feljűk a nép:

— Ezért jöttetek ide, hogy zsandárokkal gyilkoltassátok a népet!

Komjáthy Béla és *Boda* Vilmos képviselők, valamint *Szarka* Mihály és *Faragó* Antal főkortesek minden erőlködésük hiábavalónak bizonyult. Két óra hosszáig tartó sikertelen küzdelem után tehát, miután az idő alkonyodni kezdett, kénytelenek voltak visszavonulni az emelvényről anélkül, hogy beszédeiket elmondhatták volna.

Erre a nép az általuk felfogadott zenekarral a „Pannónia” szálloda elé vonult, majd óriási tüntető körmenetet rendezett a Szent-Háromság-téren és ismét visszatért a Pannóniához, hol a sötétség beálltaig együtt maradt.

— **Utoállítások Aradon.** A jövő évben a következő napokon lesz Aradon utóállítás: Január 5. és 21-én, február 5. és 21., május 13. és 20., június 5. és 20., július 5. és 20., augusztus 5-én, szeptember 5. és 20., október 5. és 21., s végül a november és december hónapok 5-ik és 20-ik napjain.

— **Schwemmer** Adolf fogsága. Megirtuk mai számunkban, hogy *Schwemmer* Adolf, kit az aradi vizsgálóbíró tegnap letartóztatott, ügyvédje *Nemess* Zsigmond dr. által a letartóztatás ellen felfolyamodást adott be. Az aradi törvényszék vádtanácsa *Gallu* József törvényszéki bíró elnöklelte alatt holnapi ülésén fog határozni a szabadlábra helyezés kérdése felett.

— **Szabad lyceum.** Szerdán, december 19-én, délután 5 órakor *Steiner* József mérnök tart előadást a *képzőművészetek történetéről* a felső kereskedelmi iskola disztermében.

— **Szerencsétlenség a tengeren.** Malagából érkezett újabb jelentések szerint az elsüllyedt *Gneisenau* iskolahajónak 450 főnyi személyzete volt. A kórházakban 39 sebesültet ápolnak. A

többiek közül akik megmenekültek, 125 ember a kaszárnyában és 150 a városházán van elhelyezve. A *Wiener Abendpost* ezt írja a malagai hajózerencsétlenségről: Mély szomorúsággal és benső részvétellel értesült haditengerészetünk és Ausztria-Magyarország lakossága erről a rémes hírről. Tudjuk, mennyire szíven viseli e szörvetséges szomszéd birodalom felséges uralkodója és a német nemzet az oly gyorsan fölvirágozott császári haditengerészet javát és újra bámullat értesülünk róla, hogy a kapitány is, meg a legénység is mily hősiességgel teljesítette kötelességét mindhaláláig ennél az új szerencsétlenség-nél is, épp úgy, mint az *Ittis* ágyunaszád elpusztulásakor. Éppen azért a *Gneisenau* tisztjeit és legénységét fájdalmas és hálás emlékezetben fogják tartani Németországban és minden körben, amely megbecsüli a haláltól vissza nem riadó igaz kötelességteljesítést.

Madridból távirják: A malagai kikötőben a „Gneisenau” iskolahajó szerencsétlensége alkalmával megmentett matrózok egyike megőrült. Azt hiszik, hogy a tüzérségi anyagszerek és a hajópénztár megmenthető lesz. Hire jár, hogy a hajót és legénységét megmenteni, *öngyilkos lett*. A malagai prefektus jelentése szerint a *Gneisenau* katasztrófájánál 35 tengerész vesztette életét. A megmenekültek közt van a német kancellár öccse, *Bulow* Lajos gróf is. A tenger ma vetette ki a szerencsétlenül jártak közül az első holttestet, *Reidesmann* Péter hajóparancsnokot. A holttestet német hadi lobogóba göngyölték s úgy temették el az angol temetőben.

— **Pörvesztés város.** A *Diamandi* örökösök Nagyvárad város ellen egy ingatlan átírásból eredő kárak megtérítése iránt pert indítottak; a kártérítési összeg 80 ezer koronára rug. Ezt a pert intézte el ma a kir. Curia, mely — mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi — ítéletével Nagyvárad városát 80 ezer korona és 100000 forinttal terhelte, összesen tehát 110 ezer korona megfizetésben marasztalta el. Az ítélet előre láthatólag Nagyvárad városára nézve nem lesz valami kedves karácsonyi ajándék.

— **Öngyilkosság tulérzékenységből.** Lembergben *Brunitzky* báró dsidás-önkéntes ma agyonlőtte magát. A fiatal ember, a ki egy dús gazdag arisztokrata fia, tulérzékenységből ment a halálba. Társai tréfából felemlítették, hogy gimnazista diák korában egy szálló portása pofon ütötte, mit az önkénytes meghallott s annyira szívére vett, hogy golyót röpitett a fejébe.

— **Aradiak bokréta-ünnepéje Kolozsvárott.** A kolozsvári *Ferencz* József tudomány egyetem tető alá került és ez alkalmából az építést vezető *Fodor* és *Reisinger* aradi cég nagyszabású bokréta ünnepélyt rendezett, mely kolozsvári levelezőnk tudósítása szerint, a munkások közreműködésével folyt le. A munkások lelkesen megéljenezték az építési vállalkozókat. A „Magyar Polgár” ez ünnepélyről szóló tudósítást így fejezi be: Itt megemlítjük, hogy a *Reisinger* és *Fodor* építőmester cég építi az igazságügyi palotát is. A mai bokréta-ünnepélyen elhangzott dicséretes és jó kívánságok buzdítsák őket, valamint a közreműködő összes iparosokat a későbbi intenzív hasznos munkásságra, hogy azon építés, melynek neve ő Felsőge nevéhez fűződik, mielőbb méltóan befejeztessék.

— **Löpor és cigaretta.** Borzasztó szerencsétlenséget jelentenek Oraviczáról. *Tutti* Ottó kereskedőszivarkára gyújtott, miközben löporral dolgozott. Egy szikra meggyújtotta a löport, mely iszonyu detonációval felrobbant. A kereskedő kezén és arcán oly súlyos sebeket szenvedett, hogy rövid idő múlva belehalt sebeibe.

— **Esküvő „igen” nélkül.** Bécsben tegnap a polgári bíróság érvénytelennek nyilvánított egy házasságot, mert a menyasszony nem mondta az esküvő alkalmával az előirt „igen” szöveget. *Basch* dr., a panaszosnő, *H. Aurélia* divatárusnő ügyvédje, a dolgot így adta elő a bíróságnál:

H. Ernest, a jelenlegi férj, két év óta üldözi szerelmével a panaszosnót. Az ideges, gyöngénő, hogy tőle szabaduljon, mindenféle rossz híreket terjesztett önmagáról, olyképp, hogy az a férfi fülébe jusson, sőt az esküvő előtt öngyilkossági kísérletet is követett el. Szeptember 30-án a Prater-utcai Szt. János templomban folyt le az esküvő. A menyasszony félig eszméletlenül térdelt az oltár előtt. A mint Leeb pap a szokásos kérdéseket feladta neki, a leány nem válaszolt, hanem elájult s ily állapotban vitték ki a sekrestyébe. Az esküvőt azonban megtörténtnek jelenté a pap. A mint ezt az eszméletéhez tért menyasszony meghallotta, így kiáltott fel:

— Az esketés, miután én „igen“-t nem mondtam, érvénytelen.

Ezzel elrohant szülei lakására. Férje azóta nem is látta őt. *Pupovac dr.*, a férj ügyvédje, a tényállást igazolja s a férj részéről szintén beleegyezik az esküvő érvénytelenségének kimondásába. Az eskető pap, ki tanunak volt beidézve, azzal védekezett, hogy ő az „igen“ szöveget ugyan nem hallotta, de hozzá van szokva ahhoz, hogy az esketendők azt oly halkán mondják, hogy a közelben állók sem hallják. A törvényszék tényleg kimondotta a házasság érvénytelenségét.

— **Veszélyes rablóbandát fedezett ma fel a nagyváradi rendőrség.** Az Ezredévi-téren *Benedek* rendőr egy gyanus alakot vett észre. El akarta fogni, mire a ficzko revolvert rántott elő s a rendőrt mellbe lötte. A lövés zajára emberek rohantak elő, kik a tettest letartóztatták. Kiderült, hogy az illető *Tóth László* 15 éves suhancz, ki több társával egy bandát alkotott, a mely tizenkét betörést követett el. Összefogdosták *Tóth* büntársait is, egész csomó revolvert, reszelőt találtak náluk. A meglőtt rendőr állapota súlyos.

— **Seidner Miklós kitüntetése.** A magyar műipari-muzeum karácsonyi kiállítását tegnap nyitották meg ünnepélyesen a fővárosban az üllői-úti muzeumi palotában. Az ünnepélyen jelen volt *Wlassils* Gyula közoktatásügyi miniszter, *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter és neje és nagyszámu előkelő közönség. A miniszterek a kiállítást alaposan megtekintették. *Hegedüs* kereskedelmi miniszter nagy tetszésének adott kifejezést, mikor *Seidner* Miklósnak a *kapriorai* márvány-bányából kikerült szines márványból készült dísz-tárgyait meg szemlélte. Megdicsérte a vállalatot, mely rövid fenállása óta ily magas tökélyű munkálatokat állít elő. Az iránt is tudakozódott, hogy ez a márvány építészeti czélokra alkalmas-e, mire a jelenvolt kiállító azon felvilágosítást adta, hogy ez a márvány az osztályosorsjáték palotájánál, ugy szintén több budapesti és bécsi építkezéseknél alkalmaztatott. *Hegedüs* miniszter végül kijelentette, hogy *Aradon* való utolsó tartózkodása alkalmával a *kapriorai* márványbányát szándéka volt megtekinteni és csakis az idő rövidsége akadályozta meg annak kivitelében.

— **Veszedelemes kézszorítás.** Belgrádból jeltenti egy távirat. A *Mali Journal* feltűnést keltő cikket közöl, a mely *Waecker-Gotter* báró német követnek a visszahívását követeli, mert a *Genetics*-pör tárgyalásának a befejeztével odalépett a vádlott exminiszterhez, barátságosan beszélgetett vele és azután kézszorítással elbucuzott tőle.

— **Öngyilkos urileány.** Török-Kanizsáról jeltentik lapunknak, hogy nagy feltűnést keltett ottan egy uri leány öngyilkossága. *Ungár* Ignác kereskedőnek *Jeanette* nevű tizenhat éves fiatal szép leánya mérget ivott. A különben mindennapi szerelmi drámának látszó esetet azonban rejtélyessé teszi az a körülmény, hogy a haldokló fiatal leány a gyorsan előhívott orvos előtt oda nyilatkozott, hogy a mérgeg-poharat nem ő készítette, minélfogva az ügyben a bűnvizsgálatot megindították. A fiatal leány aligha lesz az életnek megmenthető.

— **A gavallér és a szegény leány.** Budapesten a Ferencváros egyik kis utcájában van egy szatócsbolt, melynek egy fiatal házaspár a tulajdonosa: egy csinos, elegáns modoru fiatal ember, és egy Madonnaarczu szép, szőke menyecske. Az ifju

férj, ki akkor nyitotta az üzletet, mikor nemrégiben teljes csőndben megnősült, nem született szatócsnak. Atyja gazdag magánzó, s ő, a fiu, kedvelt tagja volt a lipótvárosi fiataloknak, s mint korcsolya-champion széles körben ismeretes volt. Ez év januárjában történt, egy hideg estén, hogy a korcsolya-champion — még akkor elegáns gavallér volt — javában körözött a városligeti jégpályán, mikor kívül, a kerítésnél egyszerre egy egyszerűen öltözött szőke leánykát pillantott meg, akinek rendkívüli szépsége annyira megragadta, hogy nyomban levetette a korcsolyáját, s kimenvén a pályáról a kerítéshez, módját ejtette, hogy megösmékedjék vele. A fiatal 17 éves leány ártatlan föllépése, beszéd modora teljesen elbűvölték a gavallért, ugy, hogy nem tudta többé elfelejteni. Egyre szorosabbra fűzte az ismeretséget, s néhány hónap mulva egyszerre csak kijelentette atyjá, a gazdag magánzó előtt, hogy feleségül veszi a szőke leányt. Az öreg azonban hallani sem akart a dolgról, s kitagadással fenyegette a fiát, ha szegény lányt vesz nőül. A fenyegetés azonban nem hatott, mert a szerelem legyőzte a vagyonszeretetét, s a fiatal ember kitagadás mellett is feleségévé tette a Madonna-arczu leányt, akivel most igen boldogan él a ferencvárosi kis szatócsboltban. Van még romantika a világon!

— **Két barátnő öngyilkossága.** *Weisz* Katalin 26 éves szakácsnő és *Gruber* Emerencia 23 éves szobaleány már régebbi idő óta szolgáltak Budapesten a Károly-körút 5 sz. a. levő ház első emeletén *Weiner* Gábor kereskedőnél. Ma éjjel 12 órakor a leányok szobájából fájdalmas nyöszörgés hallatszott, a mire azután a házbellek figyelmesekké lettek. A szobába akartak nyitni de zárva volt, s így a közelben álló rendőrért mentek. Ez azután betörte az ajtót, s ott találta a két leányt eszméletlen állapotban. A gyorsan előhívott mentők mind a kettőt eszméletre térítették hosszas fáradozás után, aztán bevitték a Rókus-kórházba. Minden valószínűség szerint meg akarták ölni magukat, de erre vonatkozólag megtagadnak minden felvilágosítást. Hogy keresték a halált bizonyítja az, hogy a jól befűtött kályha csövét kihúzták, s annak a falba vágott helyét jól betömtek. Szerencsére tul vannak a veszedelmen.

— **A keresztfán akart meghalni.** *Réz* Bertalan nagyváradi rendőrbiztos, ahogy tegnap reggel hivatalba igyekezvén a Kommandánsréti temető mellett haladt, különös jelenetnek volt a látó-tanuja. A temető bejárásnál levő négy méternyi magas keresztfára egy kövéres ember kuszott fölfelé. Nagy erőlködésébe került ez a törekedés: megpihent mászás közben s fáradtan zihálva, fujtatva nézdelte maga körül. Azután kuszott tovább, följebb szörnyű kinnal. A rendőrbiztos egy bokor mellé rejtőzve, csöndesen figyelte a nehézkesen kuszó, tenyeres-talpas bácsit. Egyszer csak látta, hogy a kereszt tetejébe ért, s ott görcsösen kapaszkodva a keresztgerendában, a fogai közül zsineget vesz ki, s nyaka eré hurkolja a rejtelmes alak. *Réz* Bertalan erre kilépett rejtkehelyéről s rákiáltott az atyafira:

— Hé, komám, mit akar oda fönn?
Az öreg ijedten nézett alá a magasból:
— Meg akarok halni — felelt busan.
— De csak jöjjen le, mert baj lesz, ha fölmegegyek érte.

A halál önkéntese töprenkedett pár pillanatig:

— De én nem szeretek élni.

A rendőrbiztos a kardja hegyével kezdte leoperálni a kétségbeesett halandót a magasságból.

— Jöjjen ha mondom, mert lehozom, aztán az fáj ám!

Ugyancsak fáradságába került *Réz* biztosnak, míg valahogy lecsalogatta Száv József szijgyártót a fáról, s elkoboztatott tőle minden gyilkolásra használható szerszámot.

— Hát miért akart meghalni? — kérdezték tőle benn a kapitányságnál.

— Meg van irva — felelt az indignáció bánatos hangján Száv József, hogy én is a keresztfán végzem ez életemet. Előbb vagy utóbb, mindegy...

— **Lövöldöző csavargó.** Nagy riadalom volt ma reggel Budapesten a Tüzér-utcájában, *Feuer*

Kristóf János 23 éves, foglalkozás- és lakás nélküli csavargó a reggeli órákban megleste volt szeretőjét, *Weil* Esztert s *revolveréből* rálötte. A leányt a golyó balfüle mögött találta, de szerencsére csak könnyebb sebet ütött rajta, ugy, hogy a maga lábán ment a zsidó kórházba, a hol most ápolás alatt áll. Abban a pillanatban, a mikor a golyó a leányt érte, elesett, amit látva a csavargó, maga ellen irányította a fegyvert, de már nem sűthette el, mert a járőkelők ebben megakadályozták. A közeli rendőr azután a főkapitányságra kísérte, a hol elbeszélte, hogy azért akarta megölni mindkettőjüket, mert a leány elhagyta. Hat hónapig éltek együtt, s miután minden pénzét reá költötte, kérése daczára sem tért vissza hozzá, munkát pedig nem kapott, elhátározta a gyilkosságot. Legutóbb Győrben próbált szerencsét, de sikertelenül, s onnan egyenesen azzal a szándékkal ment a fővárosba, hogy tettét végrehajtsa. A lövöldöző szerelmezt átkísérték a vizsgálobíróhoz.

— **Unger tanfolyam Aradon.** Január hó másodikán az esti órákban angol tanfolyam nyílik meg Aradon, felnöttek számára. A tanfolyamo hetenként háromszor lesz előadás, privát módszer alkalmazásával. Az egyes haladás okáért, egy-egy órán legfőlebb 6—8 tanuló vehet részt, fölötte előnyös föltételek mellett: A tandíj havi 14 óráért három forint kezességgel, hogy bárki e nyelvet hat hó alatt ugy szóan, mint írásban teljesen elsajátítja. Az Angliából nemrégiben érkezett nyelvtanár házakhoz is ajánlkozik és angol levelek írását és fordítását is elvállalja. Megkereséseket az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít, Frank Thompson jellezéssel.

— **Tigrisvadászat az utcán.** Óriási volt a rémület tegnap — mint Bécsből jeltentik — Oberhollabrunnban, a lakosságot egy tigris ejtette halálos rémületbe. A tigris a városban letelepedett állatseregletből szabadult ki s vad bömböléssel száguldott végig az utcákon s eltűnt az erdőben. Nehány óra mulva *Edgenburg* község utcáin jeltent meg a fenevad rettentő rémületet keltve. A község lakossága kevés kivétellel a pinczébe bujt. Azonban akadt néhány bátor ember, akik fegyvert ragadtak s a fenevadat üldözőbe vették. Nehány jól irányzott lövés megölte a tigrist.

— **Egy család kiirtása.** Nyugat-Oroszország *Witebszk* nevű városa rémes gyilkosság színhelye volt tegnap. *Abrahamovics* Gábor bérlő, ennek nejét, öt gyermekét és három cselédjét, eddig ismeretlen tettesek meggyilkolták. A gyilkosok a házban talált pénzt és értéktárgyakat magukhoz véve, a házat felgyújtották és elmenekültek.

— **A megtért férj.** A biharmegyei *Vasandon* köztudomásu, hogy *Duló* János többet ül a korcsmában mint otthon. Ennélfogvást évek óta nem látja őt másképp a felesége, mint holt részegen. *Dulóné* végre is beleunt abba a gyászos mulatságba, hogy éjjelenként egy ittas férju kékre-zöldre verje őt. Egyet gondolt hát és hazament szülei házába. Egy álló hétig csend is volt. *Duló* ugyan eleinte drámáznai akart, de mert hát minden vagyon az asszony nevében állt, hát jobbik észéhez kapott. Két nap nem ivott, kimosdott és bűnbánó ábrázattal beállított, apósa házába. Itt ünnepélyesen kijelentette, hogy részéről az is gazember, aki többé egy korty italt iszik, meg hogy ezután már megbecsüli magát, megköveti az asszonyt, jönne hát haza. A menyecske eleinte hallani sem akart erről; ámde a férjem uram józan beszéde, meg a szülők biztatása mégis levetették lábáról. Haza ment hát, hogy az árván maradt otthont rendbehozza. Estig tett-vett szorgoskodott. Hogy aztán mindennel elkészült, ime, kiszült hogy a férj nincs sehol. A menyecske várt, várt, egyre várt; és nem hiába. Mert ime tiz óra után betántorog a férj ezuttal minden képzeletet felül muló részegen. De nem is egyedül jött, hanem egy hasonlóan kaptos cimborájával, *Czencz* Mitu ural. A két garázda ember nem sokáig tünődött, hanem bevezetőnek összetört minden összetörhető, azután pedig nagyon, de nagyon, elverték a menyecskét is.

A csinos családi jelenetnek folytatása is lesz, még pedig magánlaksértés és válópör keretén belül.

— **A játékaruk birodalmának** nevezhetjük Porter Vilmos koronás áruházát. Tovább fűzve a hasonlatot, királyi pompáról és fényről is szólhatunk e csodabirodalomban, melynek idegen forgalma karácsonytól oly nagy, hogy valami kisebbrendű német hercegség is megirigyelhetné érte. Az eladási árak a legutányosabbak s teljes liberális-must élvez a közönség: azt választhatja, ami neki tetszik. *Ellenzék* Porter játékaru birodalmában nincs, de hogy is lehetne, mikor a vezetés oly kitűnő. A birodalom hadi felszerelése páratlan, annyi fa-, ólom-, kő- és viaszkatonát, ágyut, puskát, dobot, trombitát még Waldsee sem látott egy csomóban. Bár a játékaru-birodalom senkivel hadilábon nem áll, mégis a *markotányosok* ezrivel találkozunk — ott a tündérszép babák, kik oly szerények, hogy nem kérnek se enni, se inni. A *proklamációkat*, melyeket Porter játékarubirodalma a közönséghez intéz, kövesse mindenki.

— **Adományok.** A városi árvaház részére felállítandó karácsonyfára a következő nemes-szívű urnók és urak voltak kegyesek ujabban adakozni: Purgly Lajosné (Tompá), 6 korona, Tagányi István 5 korona, Román Rudolfné, Pohl Odönné 4—4 korona, dr. Tisch Mór 3 korona, Steiner Borbála, Matzky Károly, Magyar Ferenczné, dr. Bácskay Béla, Schusztér The-reze, Glück Károly és testvére, Verbos A. és fiai, Medveczky György és Leona, Miklóská 2—2 korona, Weinberger Jánosné, dr. Szath-máry Béla, Leopold Edit, Kristen Luka, Lukácsy Pálma, Nagy Lajos, özv. Lánch Terézia 1—1 korona, Nyári testvérek 1 kgr. cukor-kát, Weinberger Jánosné 6 pár harisnya, ifj. Szojka János különböző játékok, Ernyei Gyula különböző játékok, Purgly Lajosné (Tompá), 200 alma, Fejér Gyula alma és narancs. Midőn jelen kegyes adományokat itt nyugtázzuk, egyben a nemesszívű adakozóknak hálás köszönetünket fejezzük ki. *Fábián* Lászlóné ig. vál. elnök, *Balázs* Ferencz árvaház-igazgató.

— **Ujdonság, ujdonság.** A n. é. közönség b. figyelmébe ajánljuk a *Nádler* Lajos divatáruházában mos berendezett karácsonyi ajándék osztályt, hol 1 ruha 1 frt 50 kr, 1 kis vég vászon már 2 frtől, 1 kötény csak 24 krtól, azonkívül külön osztály van még függönyök, ágyterítők szönyegek, és férfi fehérneműk, valamint maradékokban is.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Apagyilkossággal gyanúsítva.

(A new-yorki börtön titkaiból.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 18.

A dajor törvényszék által körözött *Bauer* János münchensteri lakos, ki apagyilkossággal van gyanúsítva, s pár nap előtt New-Yorkból elindult a „Kaiser Wilhelm” hajón Németországba, erős fedezet alatt.

Bauert New-Yorkban fogták el, de előzőleg már egyszer Németországban is letartóztatták, azonban bizonyítékok hiányában szabadlábra helyezték, a mit ő rögtön felhasznál s Észak-Amerikába vitorlázott.

Bauert saját testvére vádolja a gyilkossággal. A gyilkos New-Yorkban rövid pár havi tartózkodása alatt is kimutatta veszélyes mivoltát, amennyiben egy *Melcher* nevű papnál betört és több értékes tárgyat elrabolt. Ezért az ottani törvényszék több havi börtönre ítélte.

Nagy czinizmusát mi sem jellemzi jobban, minthogy a börtönből levelet írt *Sappel* nevű lakásadójának, amelyben tudtul adja, hogy az ő nővérebe szerelmes. A börtönben látszólag csendesen viselkedett, de azért egyre a szabadulás eszméjével foglalkozott, amint az elfogott leveleiből kitűnik.

A szökés éppen csak azon mult, hogy le-

velei avatatlan kezébe kerültek, miután *Sappel* a leveleket a bíróságnak adta át.

Az egyik levél, a mely élénken világítja meg a new-yorki börtön-állapotokat, így hangzik:

„Ti láthattok engem, anélkül, hogy a fogházba belépnétek. A szomszédos ház tetőjére felszabad menni s onnan az udvarba nézni. Néha huszan, sőt többen is báméskodnak a tetőről a börtön-udvarra. Vegyetek egy jó aczél reszelőt s azt bocsássátok egy czérnaszálon le a tetőről, ez éppen az udvaron álló vizeskádba fog esni, ahonnan én majd kiveszem. Ketten vagyunk a szobában s a reszelő segélyével mindketten kiszabadulunk a következő este. Társam hamispénzgyártó, kinek még egy csomó hamis ezres bankója van eldugva, amelyek oly sikerültek, hogy bizton kiadhatjuk azokat valódiak gyanánt.”

Ez a levél szintén a bíróság kezeihez került. A midőn *Bauer* látta, hogy terve nem sikerül, öngyilkossági kísérletet követett el olykép, hogy kabátját szeletekre vágta s a vászon szeleteket összekötötte, amire aztán felakasztotta magát, de idejekorán észrevették és levágták.

MULATSÁGOK.

(=) **A mérnök-egylet vigalmi.** Az aradi mérnök- és építész-egyesület az idei farsangban is fog rendezni több estélyt, melyek sikerét az egyesület jó neve és a mult évi mulatságok előre biztosítják. E mulatságok rendezésére az egyesület vigalmi bizottságot küldött ki, a mely *Schör* Lajos elnöklelte alatt ifj. *Hann* Alajos, *Koiss* Géza és *Künzl* Ernő tagokból áll. Az első estélyt január hó 12-én rendezik s azt a farsang alatt minden hóban legalább egy estély fogja követni.

(=) **Az aradi kereskedő-ifjak** egyrészre december hó 26-án, (karácsony másodnapján) a Központi szálló dísztermében, saját betegségyelő pénztárának és *Nyilassy* Mátyás felállítandó siremlékének alapjavára tanczal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Előadás kezdete 8 óraker. Belépti-díj: 1 korona 20 fillér, karzat 60 fillér. Táncz kezdete előadás után. a zenét *Gyurkovics* András jóhírnevű zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Szinre körül *A Gyimesi vadvirág.* Rendező *Guntersdorf* János, sugó *Erdős* József, ügyelő *Fehér* Ferencz, karnagy *Nagy* Sándor, pénztárnok *Maulik* Jakab, ellenőr *Andrejkó* János, jegyző *Goldstein* Henrik. A darabban játszóknak: *Knebl* Minlós *Brigman* Vilma, *Guntersdorf* János, *Ortner* Milike, *Szabó* Juliska, *Farkas* Ferencz, *Gottfried* Ottó, *Dettár* Rózsika, *Hirschl* Oszkár, *Giszner* Arnold, *Baranyi* Viktória, *Gottfried* Arnold, *Schvalior* Henrik, *Brigman* Vilma, *Guttman* Miksa, *Andrejkó* János, *Antalfi* János, *Gabányi* Lajos, *Békeffi* Antal, *Gárdonyi* Andor, *Szabó* Mariska, *Guntersdorf* Anna, *Arany* Péter, ifj *Gálfy* Rezső, *Grósz* Sándor.

(=) **A battonyai kaszinó** Szilveszter napján a kaszinó összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendez, személyenként 2 korona családonként pedig 3 korona beléptidíj mellett. A táncmulatság fél 9 óraker kezdődik.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Hegyi páttert felmentették.** *Hegyi* Antal, a hirhedt csongrádi plébános, ma állott a szegedi kir. ítélőtábla vádtanácsa előtt, azzal vádolva, hogy az egyházi pénzekből 6000 koronát elszakított. A tábla *Hegyi* ellen *beszüntette* az eljárást, azzal az indokolással, hogy a plébános a mondott összeget a templom gondozására fordította.

§ **A nadragulyás vásárosok.** A kolozsvári kir. törvényszék két napi tárgyalás után ma érdekes ítéletet hozott. *Valkay* Illés és *Monofrei* János azzal voltak vádolva, hogy felkeresték az erdélyi vásárokat, a melyeken nadragulyával több embert elkábítottak és kiraboltak. A törvényszék *Valkayt kilencz*, büntársát *három* évi fegyházra ítélte.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavasár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, december 18.

Az időjárás ismét lanyhább. Ejjel hideg van ugyan és nagy köd lepi reggelre a föld felületét, mely a nap melegétől elolvadva, beszívárog a termő fűkőn a gyökérbe és igen előnyösen fejleszti, erősíti a vetéseket. Kár, hogy a mezeli férges garázdálkodását nem lehet fékezni.

Az üzlet gyenge és mindenki várja a kemény telet, mely megjavítaná a helyzetet.

Közepes behozatal.

A mai hetivásárra behozatott mintegy 1500 métermázsa buza és 700 métermázsa tengeri jól tartott áron kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.40—6.50.

Közép minőségű buza 6.20—6.30.

Tengeri 4.10.

Rozs névleges jegyzés 5.70—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.10—5.20.

Zab névleges jegyzés 4.80—4.90.

Az irányzat kellemesebb.

= **Az aradi közuti vaspálya és téglagyár** részvénytársaság forgalmi kimutatása 1900. decz. 1-től 15-ig. Személyszállítás 1900. decz. 1-től 15-ig 15414 személy, bevétel 2965 korona 90 fillér, 1899. december 1-től 15-ig 15326 személy, bevétel 2948 korona 80 fillér, 1900. jan. 1-től decz. 15-ig 487910 személy, bevétel 93814 korona 20 fillér, 1899. jan. 1-től decz. 15-ig 499088 személy, bevétel 95995 korona 70 fillér. Teherszállítás 1900. decz. 1-től 15-ig 1624940 klg., bevétel 1727 korona 49 fillér, 1899. decz. 1-től 15-ig 1117300 klg., bevétel 1291 korona 66 fillér, 1900. január 1-től decz. 15-ig 29269340 kilogramm, bevétel 31274 korona 72 fillér, 1899. január 1-től decz. 15-ig 34145610 klg., bevétel 35121 korona 54 fillér.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 18.

Délitőzsde. A buzakinálat mérsékelt, zételkedésvajult. Kedvező irányzat mellett 18.000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérral drágább áron. Egyéb gabonaműek szilárdak. Időjárás szép. derült.

Zárul 12 óraker:

Buza 1901. áprilásra	7.42—7.43
Buza októberre	7.59—7.60
Rozs 1901. áprilásra	7.20—7.21
Zab 1901. áprilásra	5.62—5.64
Tengeri 1901. májusra	4.84—4.85
Repcze augusztus—szeptemberre	—

Zárul 5 óraker:

Buza 1901. áprilásra	7.44—7.45
Buza októberre	7.60—7.61
Rozs 1901. áprilásra	7.19—7.20
Zab 1901. áprilásra	5.62—5.64
Tengeri 1901. májusra	4.84—4.85
Repcze augusztus—szeptemberre 12.80—12.90	

Zárul 5 óraker: korona

Osztrák hitelrészvény	669.50
Magyar hitelrészvény	688.—
Leszámlolóbank részvény	402.—
Rima-Murányi vasmű részvény	489.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény 665.50	
Közuti vasut	592.—
Városi villamos vasut részvény	295.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Deczember 18. —

Magyar elsőrendű: Óreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 90 — 94 fillérig. Óreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 96 — 97 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 95 — 98 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 94 — 95 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hízott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) súlya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Deczember 15-én volt készlet 36427 darab, deczember 16-án főlhajtatott 1045 darab, deczember 16-án elszállított 3181 darab, deczember 17-én maradt készletben 35291 darab. Üzlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. deczember 18.

Magyar aranyjárdék 40/0	97.75
Magyar koronajárdék 40/0	92.35
Magyar arany 1 1/2 0/0	99.50
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	99.25
Magyar keleti vasut	98.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereséysorajegy kölcsön	163.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.50
Osztrák papírajárdék	97.75
Osztrák járdék ezüst	97.75
Osztrák járdék arany	98.—
Koronajárdék	98.50
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1690.—
Magyar hitelbank részvény	878.50
Osztrák hitellétezt részvény	669.50
Osztrák-magyar államvasut	665.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.26
Német birodalmi márka	116.60
London	240.20
Páris	95.72

INGUSZ I. és FIA

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

ajánlja dusan felszerelt

karácsonyi-raktárát,

ugymint:

képeskönyvek-, ifjusági iratokban, diszmunkák (leszállított áru alkalmi vételek), **diszlevélpapírok** (dobozokban.) **Kifestésre és égetésre alkalmas fatárgyak, festékek, felszerelt festék-készletek** diszes dobozokban, **festővászon** és **minták** óriási választékban jutányos árakon és az eddigi szolid kiszolgálás mellett

Templom- és Kazinczy-utczák sarkán lévő fényesen berendezett új üzlethelyiségünkben.

REGENY- CSARNOK.

A szürke asszony.

— Regény. —

Irta: Sudermann Hermann.

Fordította: Hellerné-Oláh Margit. (3)

(Folytatás.)

II.

Igy lett Douglasné Pali keresztanyja. Az igaz, hogy Meyhöfer eleget morgott az új barátság miatt, mert: „a boldogok kegyére nincs szükségem” — szokta mondani, de midőn a szelid, nyájas hölgy másod ízben hozzájuk jött és szívesen beszélt vele, nem mert többé ellenkezni. Sőt abba is beleegyezett hogy a régi otthonban marad, bár nem nagyon szívesen. A Mous-sainen nevű birtok, melyet ugyancsak még az nap megvett oly el hanyagolt és kétségbeesztő állapotban volt, hogy az ottani tartózkodás a zord őszi hónapokban át feleségére és gyermekeire nézve veszélyes lett volna. Mindenekelőtt a szükséges ács-, kő műves és fazekas munkákat kellett elvégez-tetnie.

Elzabeth asszony férje makacssága miatt mindamellett kénytelen volt az új lakásba jóval előbb átköltözni, semmint tökéletesen rendbe lett volna hozva. Mert midőn egy nap az új tulajdonos gazda tisztje egy csapat munkással

megjelent az udvaron és annak nevében szerényen lakás kért. Meyhöfer ezen eljárást egy szántsándékkal okozott sértésnek vette és elhatározta, hogy egy napig sem marad tovább azon a földön, mely neki egykor sajátja volt — — —

Hideg, borus novemberi nap volt, mikor Elzabeth gyermekeivel bucsut vett a kedves régi háztól. Finom, hideg eső szilált, mindent átnevesítve. A szürke ködbe burkolt pusztá ridégen és szomorúan terült el szemeik előtt... Legkisebb gyermeke keblén, a két nagyobb fiu sirva mellette, úgy ült be a kocsiba, mely őket új és fájdalom! oly sötét sorsuk ellé vitte.

Midőn az udvar kapuján kihajtottak és a zord, metsző pusztai szél fagyos vesszőként vágta arcukat, akkor a kicsi is, ki eddig csendesen és békén nyugodott, fájdalmasan sirni kezdett. Elzabeth szorosabban burkolta köpenybe és a reszkető kis teremtés fölé hajolt, hogy elrejtse könnyeit, melyek feltarthatatlanul gördültek arcán végig.

Félőrai ut után, a sáros, agyagos, átázott pusztán a kocsi elérte czelját. Elzabeth csaknem felkiáltott, midőn meglátta az új otthont egészen elhanyagolt és rozszant állapotában.

Agyagból és hangafüvből épített hosszú, alacsony gazdasági épületek, pocsolás udvar, zsindey tetőzetű alacsony lakóház melynek faláról leomlott a vakolat, a meztelen téglát mutatva; egy elvadult kert, melyben a nyár utolsó szomorú maradéka, őszi rózsza és napraforgó hervadoztak félig rothadt zöltség mellett körülé egy rikkító színre festett kerítés, melynek még elkorhadása előtt megadatott az utolsó kenet, — ez volt a hely, melyen most a tönkrement birtokosnak élnie kellett!

Ez volt a hely, hol a kis Pali felnőt, melynek gyermekkorá szeretétt, fél élete gondoskodását szentelé. — — —

Első éveiben a kis fiu vézna, gyenge kis teremtés volt és számtalan éjszakát virrasztott át mellette anyja, attól remegve, hogy élete világa kialszik, még mielőtt a reggel szürkülne. Ott virrasztott a sötét, alacsony hálószobában, könyökét a gyermekágyacska szélére támasztva, a görcsös fájdalomtól összehuzott sovány kis testre meredő szemmel.

De a kis fiu kigázolt minden gyermekbetegegségből és öt éves korában, habár kissé gyenge alkata és sápadt, majdnem hervadt arcu — az öreges vonásokat csakugyan megtartotta — mégis egészséges gyermek volt, kinek felnövelését remélni lehetett.

Ez időbe estek legkorábbi emlékei. Az első, melyet későbbi éveiben sokszor visszaidézett emlékébe, ez volt: A szoba félhomályban. Az ablakon jégvirágok virulnak és az esti pir sugarai vérvörösen hatnak be a szobába, a függönyön keresztül. Idősb fivérei korcsolyázni mentek, ő pedig ágyacskájában fekszik, mert neki korán kell lefeküdni és mellette anyja ül, egyik karjával átölelve, a másik kezével a bölcsőt ringatva, melyben két kis nővére alszik, kiket a gölya a mult évben hozott, mind ketőt egy napon.

— Mama, mesélj valamit — kéri anyját. És az anyja mesélt. Mit? Arra csak homályosan emlékezik, de azt tudja, hogy egy szürke asszonyról volt szó, ki szomorú óráiban mindig meglátogatta anyját. Egy magas női alak sovány, sápadt arccsal, sötét, kisírt szemmel. Mint valami árnyék jött és távozott, kezeit anyja feje fölött kiterjesztve, nem tudni, áldásra-e vagy átokra; beszélt sok mindenfélét, a mi őt, a kis Pali is illette. Valami megváltásról is volt benne szó, de a szavakat elfelejté, valószínűleg, mert még nem volt elég esze ahhoz, hogy megértse.

De egy dologra tisztán emlékezik: míg ő léleketfojtva, félelemmel és borzadva figyelt anyja szavaira, egyszerre a szürke alakot — melyről anyja éppen beszélt — megpillantotta az ajtóban; éppen olyan volt, milyenek anyja leírta, kitárt karokkal és szomorú, sápadt arczával. Akkor fejét anyja ölebe rejté, szíve névesen dobogott, lélekzete elállt és halálos félelemmel kiáltott fel:

— Anyám, anyám, itt van!

— Ki? Gond asszony? — kérdé anyja. Pali nem felelt, de sirni kezdett.

— Hol? — kérdé tovább az anyja.

— Ott, az ajtóban, — viszonzá a kis fiu, felemelkedve ágyából és anyját átkarolva, mert nagyon félt.

— Oh, te kis bohó! — mondá anyja, — Hisz az apa hosszú utazó kabátja. — És oda hozta neki e kabátot, hagyta megtopogatni kívül-belől, hogy megnyugtassa és végre megis nyugodott, de bensőleg annál inkább meg volt győződve, hogy a szürke Gond asszony arczába nezett. És azt is tudta, hogy hívják:

„Gond asszony“ volt a neve.

Anyja elgondolkozott és nem volt rávehető, hogy bevégezze meséjét. Később sem. Bármennyit kérte és rimázkodott neki.

Atyjáról csak homályos emléke maradt ez időből. Egy magas ember, nagy csizmákban, ki anyját szidta és fivéreit verte, őt pedig nem szokta meglátni. Csak elvéte vetett reá egy pillantást, de az semmi jót sem jósolt. Néha, különösen ha bent volt a városban, arca sötétvörös színt öltött, mint egy tulfütött katlan és ingó léptekkel járt le s fel a szoba egyik végétől a másikig. Ilyenkor mindig ugyanaz a jelenet ismétlődött.

Előbb az ikreket cizirógatta, kiket különös bensőséggel szeretett s karjain hordozta őket, míg anyjuk mellettök maradt, aggódó félelemmel kísérve minden mozdulatát. Ebédhez ülve alig nyult az ételhez, aztán eltolta magától mérgesen, szidva a rossz és koldusnak való kotyvaléket; megtörtént az is, hogy Maxra vagy Gottfriedre ráhuzott egyet s végre kiment a béresekkal veszekedni.

Recsegő hangja ilyenkor messzire elhallatszott; maga a lánczra kötött Káro is behuzta a farkát és házikója leghátulsó zugába huzódott.

Ha aztán később visszajött a szobába, kedve rendesen a haragból a kétségbeesésbe ment át. Kezeit tördelte, a nyomoruság ellen panaszkodott, melyben itt élnie kelle, magához beszélt, mindenféle nagy dolgokról, melyet megvalósított volna, ha ez vagy amaz közbe nem jön és ha ég, föld nem esküdött volna össze az ő tönkretételére.

Olyankor rendesen az ablakhoz ment és öklével megfenyegette a fehér házat, mely a távolból oly nyájasan mosolygott feléjük.

Oh az a fehér ház!

(Folytatása következik.)

!! Karácsonyra !!

Kerpel Izsó

könyv- és papirkereskedése

Aradon, Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)

Nagyobb könyvtárvételek folytán könyvkereskedésem antiquár-osztályában

a legszebb ifjusági iratok, diszművek és képeskönyvek

kifogástalan tiszta állapotban, óriási választékban, antiquarice, bámulatos olcsó árakon kaphatók.

Izléses disz-levélpapírok nagy raktára. Magyar- és német imakönyvek diszes kötésben és igen jutányos árakon. Na onta gyönyörű ujdonságok, képes levelező-lapok és levelezőlap-albumokban. Karácsonyfa-diszek nagy készlete.

Névjegyek izléses és olcsó elkészítése.

Ugyane czég ajánlja

30,000 kötetes kölcsönkönyvtárát,

melyben minden magyar, német, francia és angol ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kivehető. Az új, magyar, német, francia és angol jegyzékek megjelentek és azokkal bárkinek készséggel szolgálók díjmentesen. Kölcsöndij havi 1 korona 20 fillér, vagy kötetenkint fizetve: 8 fillér. A könyvek újak és tiszták.

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedése és kölcsönkönyvtára.

S z e s z ü z l e t.

— Deczember 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 0%, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslák 12 korona 50 fillér mmásanként.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkeznek:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 6.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsin ról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este —	Gyorsvonat délelőtt 6.23
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjfel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.05	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

NAPIREND.

Deczember 19. Szerda. Rom. kath. naptár: Abraham. — Protestáns naptár: Abraham. — Görög-keleti naptár (deczember 6.): Miklós püspök. — A nap két 7 óra 30 perczkor, nyugszik 3 óra 53 perczkor. — A hold két 4 óra 49 perczkor, nyugszik 2 óra 5 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 773.0 milliméter, délután 2 órakor 772.8 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor 0° + 0.5, délután 2 órakor 0° + 4.7. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor DK. 3 — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derült, éjjeli fagy.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{4}$ óráig. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Deczember 19. A Kölcsey-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

Deczember 23. A Kossuth Lajos betegsegélyző- és temetkezési-egyesület táncszínháza (színház) előadása.

Deczember 25. Körorvosválasztás Borossarnok.

Deczember 29. Jegyzőválasztás Megyesegyházán. — Az aradi kereskedőifjak egyrészenek táncszínházal egybekötött műkedvelői előadása (központi szálló.)

Deczember 31. Az új-szent-annai fiatalság műkedvelői előadással egybekötött táncszínháza. — Az aradi kereskedők körének társasestélye (Szabadságtér 7.) A búr-asztaltársaság társasestélye (Földesi-vendéglő.) — A battonyai kaszinó társasestélye.

Városi színház.

Bérlet 80. sz. Páros

Szerdán, 1900. évi deczember hó 19-én

Otthon.

Drama 4 felvonásban, Irta: Sudermann Hermann. Fordította: Márkus Miksa.

SZEMÉLYEK:

Schwartzé . . . Mezel Péter.	Hefterdink . . . László Gy.
Magda Anghal Ilka.	Dr. Keller . . . Palágyi L.
Mariska Turchányi O.	Beckmann . . . Czako V.
Augusztá Kalocsa R.	Klebs Bács Károly.
Wendlowszky Bácsné.	Klebsné Tolnainé.
Miksa Nemes S.	Terez Erdélyi E.

Kezdete 7 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Deczember 18 —

Fehér Kereszt szálloda. Frólich Hugó utazó Budapest. — Rosner József utazó Bécs. — Grünwald József utazó Budapest. — Beruza János igazgató Budapest. — Szász Ödön utazó Budapest. — Deutschman Sándor utazó Budapest. — Gross József utazó Bécs. — Dr. Werner Gyula képviselő Budapest. — Mannheim Béla utazó Bécs. — Braun Rezső utazó Bécs. — Rolonczy János utazó Prága.

— Weisz Bernát utazó Budapest. — Roth Gyula utazó Budapest. — Blau Gusztáv utazó Bécs.

Központi Szálloda. Groo Vilmos tanfelügyelő Budapest. — Novák Antal műszaki tanácsos Budapest. — Dr. Gyenes Manó ügyvéd Budapest. — Spitz Samu kereskedő Zám. — Hary Agost birtokos Bannegyes. — Rosenbaum Samu utazó Bécs. — Schwarzenberg Dezső utazó Budapest. — Gertler Samu utazó Budapest. — Menkens Frigyes igazgató Brád. — Seiler Adolf birtokos Déva.

Nádor szálloda. Rajta Péter gazdatiszt Simand. — Farkas Rózsika magánzó Beregszász. — Papp Imre vendéglős Makó. — Pudler Ede kereskedő Makó. — Konda László körjegyző Eleken. — Dr. Kerényi Béla ügyvéd Arad.

NYILTTÉR.*

Három dolgot

3366

vegyünk gyermekeinknek karácsonyra

RÉVÉSZ NÁNDOR

könyvkereskedésében.

könyvet,

könyvet,

könyvet.

Nagy karácsonyi vásár!

Rosenblüh H. és Társa Arad, Szabadságtér.

Csak a legjobb és legújabb árúk kerülnek eladásra.

Női ruhakelmék, minden színben, dupla széles, méterje 30 kr.

Jó mosó barchet nagy választékban, mtrje 22 kr.
Legmelegebb VALERIA barchet, a legszebb minták, mtr. 30 kr.

Szines, fehér és fekete női kötények
40 krtól kezdve.

Szövet ruhák, zsinór- vagy bársonydisszel
frt 2.25 krtól kezdve.

Mosó bársonyok legújabb mintákban és színekben.
Selyem Echarpok minden színben 1 frt 25.

Fegyházban kötött női-, férfi- és gyermek-harinyák árjegyzék szerint kaphatók.

Valódi szépebbégi Asztalneműek. Mennyasszonyi kelengyék a leg egyszerűbbtől a legdíszesebbig.

Selyem és flanel joupnokok. Selyem és flanel blousok nagy választékban.

A legjobb kézzel csomózott „SMYRNA” szőnyegek legfinomabb gyapju-anyagból.
„Köni ipar” Torontáli szőnyeggyár. Arad és vidékén csak nálunk szerezhető be gyári áron.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, S. W.

THIERRY A. gyógyszerész

DIGESTIV

valódi angol egyetemes étel és emésztési por, gyomorbajosoknak a hatás utolérhetően. Étvágygerjesztő és az emésztést elősegíti. Minden dobozon rajta kell hogy legyen a készítő aláírása. Egy doboz bérmentve 3 korona előleges beküldése ellenében. Czim:

APOTHEKER A. THIERRY'S BALSAM-FABRIK 3144
In Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

6154—1900. tkvi sz.

Utóajánlati

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Békésmegyei takarékpénztár végrehajtónak, Mornaille Pask és Juon végrehajtást szenvedő elleni 1054 kor. 08 fill. és 1200 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kisjenői kir. járásbírósa területén lévő, Siklón fekvő, a siklói 313. sz. tkvben A. I. 7. 8. rdsz. 759., 760. hrsz. a. foglalt beltelkes házra 1882 kor., ugyanott A. I. 9. rdsz. 1548. hrsz. a. foglalt lóherésre 187 korona, ugyanott A. I. 10. rdsz. 1662. hrsz. a. ingatlanra ugy az A. I. 12. rdsz. alatti négy/1397-ed rész legelő illetőségre 1100 korona, végre ugyanott A + 2. rdsz. 2342. hrsz. alatt foglalt szőlőre 582 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi január hó 19-ik napján d. e. II órakor Sikló községháznál megtartandó nyilvános árve-

resen a megállapított kikiáltási áron alól is, de az A. I. 7. 8. rdsz. alatti 440 koronán, az A. I. 9. rdsz. alatti 110 koronán, az A. I. 10. 12. rdsz. alatti 1100 koronán, az A + 2. rdsz. alatti pedig 220 koronán alul eladatni nem fognak.

Utóajánlatot tevő kivétellel árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10° o-át vagyis 188 kor. 20 fill., 18 kor. 70 fill., 110 kor. és 58 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. czikk negyvenkettedik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-en 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi decz. hó 12. napján.

A kisjenői kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy.

kir. ít. táblai bíró.

3367

Bármily színű haját

lehet 10 peroz alatt szép feketére festeni a HAJÓS-féle

MELANOGEN-nel;

legjobb ólommentes, teljesen ártalmatlan hajfestőszer, ára egy adag egy frt.

TYÚKSZEM, SZEMÖLCS,

és mindenféle bőrkeményedés ellen a legbiztosabb hatású szer a Hajós-féle

ANAGALLIN,

— ára egy üveg 35 kr. —

NYILATKOZAT.

Igen tisztelt gyógyszerész Ur! Nem mulaszthatom el, hogy ezuton is halas köszönetemet fejezzem ki Önnek az Ön által feltalált „Anagallin“-ért, melynek rövid használata után sikerült kellemetlen szemölcsseimtol megszabadulni. Különböző szerekkel már évek óta próbálgattam eredmény nélkül, míg az most végre az „Anagallin“-nal sikerült. Fogadja érte ismételtén köszönetemet. — Arad, 1900. okt. 27-én. Vidor Sándor.

Fenti szerek kaphatók csakis a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Telefon 219. szám.

Ditmár R.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPESTEN

Ajánlja

saját gyáraiban készült érczenemű, lámpa, és villamos világítási czikkeket.

Legujabb és föltűnést keltők

az öntöttvas villamos

villamos és légszeszcsillárok.

Rendkívül izléses kiállításuk mellett tartósak, czélszerűek és rendkívül olcsók.

—••••• Eredeti gyári árak! •••••

Legjobb védekezés a fagy ellen a Ditmár-féle „Calorifére“ petroleum kályha.

Megtekinthetők alantl ezég üzletében.

Főraktárunk: Gebhart J. és fia czégnél,
ARADON, Andrassy-tér 16. szám.

Telefon 219. szám.

Karácsonyi ajándékok!!!

Valódi ezüst helyettesítésére a legjobbak

a Christofle ezüst evőeszközök, alpaccára ezüstölve. A legjobb és legczélszerűbb minden hasonló minőségek között. Eredeti gyári áron.

Berndorfi alpacca evőeszközök és egyéb czikkeket gyári raktára. A legkitűnőbb evőeszköz.

Westfali nikkelfőzőedények. Legujabban valódi vör-széz külső és tiszta nikkelfőzőedény. A legczélszerűbb és legszebb főzőedény.

Legfinomabb üveg diszmu tárgyak.

Nagy választék legfinomabb porcellán tárgyakban. Legujabb izlésű vázák, alakok, jardiniérek, kávé, tea és mocca készletek.

Tea és virágasztalkák, vasból, fából, majolika betéttel, bambusz-nádból.

Legujabb divatu alpacca ezüst diszmuvek, tükrök tolette asztalra, czukortartók, gyümölcs állványok és számtalan egyéb disz és használati tárgyak.

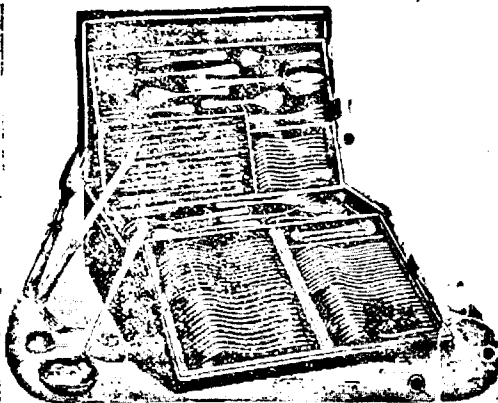
Tükör árak és egyéb számtalan újabb divatu czikkekből nagy raktár.

Gebhart J. és fia Aradon

Andrassy-tér 16.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

3351

Olcsó! Szolid!

Remek

Karácsonyi ajándékok!

Szabó Albertnél

Arad, Atzél Péter-utca I. sz.,

Színház átellenében.

**Disztárgyak, bronce- és majolikatárgyak,
üveg- és porcellánkészletek, valódi Al-
pacca és chinaezüst árúk,** 2931

bámulatos olcsón adatnak el.

Zálogcédzulákat!!

arany, ezüst

ékszertárgyakat, gyémánt és brilliántokat, tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb árban megvesz, becserél és

elad

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u. Minorita-palota.

**Karácsonyi ajándékok
nagy választékban.** 3311

Aradvármegye közkórházi bizottságától.

26—27—1900. kórh. biz. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az aradmegyei közkórház részére 1901. évben szükség-lendő hus, zsír és kenyérszállítmánynak biztosítására pályázat hirdették.

A pályázati feltételek a vármegyei közkórház irodahelyiségében, rendes hivatalos órák alatt betekintheők.

Pályázók tartoznak ajánlatukat zárt, lepecsételt borítékban Aradvármegye alispáni hivatalához f. évi december hó 25-ig benyújtani.

Utólag benyújtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1900. évi december hó 16-án.

Dálnoki Nagy Lajos,
alispán.

3368

Elek járás főszolgabírójától.

5176—900.

Pályázati hirdetmény.

A Medgyes-Egyházán folyó év július hó 28-án tartott köz-ségi jegyzői választás meg-

semmisítetvén, ezen jegyzői állásnak választás útján való betöltésére határidőül folyó hó 29. napjának d. e. 10 óráját Medgyes-Egyháza községéhez kitűzöm.

Felhívom ennél fogva a pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ával előirt minősítést igazoló pályázati kérvényüket hozzám e hó 25-éig annyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Elek, 1900. decz. hó 9-én.

3358

Jank János,
főszolgabíró.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Arany ékszer, ezüstnemű raktár.

Ezüst evőeszköz és disztárgyak.

Brilliant ékszerekben nagy választék, olcsó árak mellett.

Törödek arany a legmagasabb árakban becseréltetik.

1867. **Grallert J. és Fia** 1867.

Órák és ékszerész

ARAD, Andrassy-tér 24. szám.

Arany-, tula-ezüst-, aczél-órák

a leghiresebb gyárakból.

Legnagyobb raktár inga, ebédlo-

és más fali órákban.

Párisi utazó-órák raktáron.

Javitások pontosan és jól eszközöltetnek.

Orvosi tekintélyek által kipróbált és nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos és kiváló gyors hatású köz-szvény, osz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köz-svény és csúzfájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

**Fog- vagy fejfájást 5 perc
alatt megszüntet.**

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszertárakban. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UHELY.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszerárban. Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerár”-ban, Váci-körút 17. szám.

Aradon: Földes Kelemen, Hájós Arpád, Khudy József és Vajtek Kálmán gyógyszerárakban. 2919